

Улюблені
вірші
кохання

чоловічий прикладник

Улюблені
вірші
кохання

чоловічий примірник

ТЕРНОПІЛЬ
БОГДАН

**ББК 84(4Укр)-5(2)
У47**

Вона — не він... Жінка — не чоловік...

Але кохання — одне.

**Зі своїми законами і беззаконням,
зі своїми снами і безсонням.**

Але Поезія — одна.

У цій книзі — писана на жіночому діалекті.

**© Щавурський Б., упорядку-
вання, 2007**

**© Навчальна книга – Богдан,
художнє оформлення, 2007**

ISBN 966-408-097-7

Білоцерківець Наталяка

Троянда

Пора валізу скласти і піти.
Хтозна, що брати — так, аби нести
було неважко; та однак знайти
одразу все, що потребуєш ти.

Зо дві-три щітки, мило і рушник.
Білизну чисту, щоб у певну мить,
коли коханець прийме або ж Бог,
в білизні чистій бути для обох.

В забутім закутку троянда в бур'яні
у райській пущі стрінеться мені.
Як образ Блейка, містика тонка, —
троянда, котра любить черв'яка.

Йому віддавши лоно чарівне,
вона тремтить і уника мене,
і вся поезія — лиш сором і нудьга,
нешасна квітка, люба, дорога...

Білоцерківська Наталка

Я помру в Парижі в четвер увечері.
Сесар Бальехо

Забуваються лінії запахи барви і звуки
слабне зір гасне слух і минається радість проста
за свою душою простягнеш обличчя і руки
але високо і недосяжно вона проліта
залишається тільки вокзал на останнім пероні
сіра піна розлуки клубочиться пухне і от
вже вона розмиває мої беззахисні долоні
і огидним солодким теплом наповзає на рот
залишилась любов але краще б її не було

4

в провінційній постелі я плакала доки стомилась
і бридливо рум'яний бузок заглядав до вікна
поїзд рівно ішов і закохані мляво дивились
як під тілом твоїм задихалась полиця брудна
затихала стихала банальна вокзальна весна

ми померем не в Парижі тепер я напевно це знаю
в провінційній постелі що потом кишить і слізми
і твого коньяку не подасть тобі жоден я знаю
нічій поцілунком не будемо втішенні ми
під мостом Мірабо не розійдуться кола пітьми

Білоцерківська Наталка

надто гірко ми плакали і ображали природу
надто сильно любили
коханців соромлячи тим
надто вірші писали поетів зневаживши зроду
нам вони не дозволять померти в Парижі і воду
під мостом Мірабо окільциують конвоєм густим

Білоцерківська Наталка

Hotel Central

кому-небудь

в одному з міст де у непевний час
примхлива доля привітає нас
де вечорами в ресторанах джаз
уранці — дзвони з-під готичних арок
там на каналах лілії цвітуть
там каву п'ють а потім пиво п'ють
і зграями летять в солодку путь
велосипеди осяйних школярок

6

їх рюкзаки яскраві і легкі
їх ноги довгі стегна їх вузькі
о боже мій і ми були такі
ще десять двадцять тридцять років тому
але облиш свій безпритульний жаль
у кожнім місті є Готель Централь —
для тих хто як і ти ніхто нікому

тут розкладеш нехитрий статок свій
контактні лінзи витягнеш з-під вій
обмиєш плоть дістанеш свій напій
натиснеш кнопку платного каналу —
і все що хочеш; і як хочеш теж;
заплющиш очі ввійдеш і візьмеш

Білоцерківська Наталка

і музика нічна не знає меж
у камерах твого Готель-Централю

о третій ночі із небесних заль
Бог наче Босх зійде в Готель Централь
з інсектами що грають на кларнетах
з москітами що п'ють покірну кров
із жабами і слімаками; знов
із рибами; і вся твоя любов —
немов ікра в пекельних кабінетах.

немов розмазана по стінах боротьба
слабкого і нещасного раба
людини — і караючого Духа
він твоє тіло ліпить і згина
а потім кида в повний чан лайні
а потім двома пальцями вийма
обтрушує і дивиться і слуха

7

як перший погляд ніжного жалю
як перший дотик як сумне «люблю»
як спалах сонця в згинах перкалю —
Готель Централь стрічає новий ранок

і кожен день — немов останній шанс
і кожна ніч — як у останній раз
і над лілейними каналами летять
велосипеди трепетних школярок

Білоцерківська Наталка

Люди пристрасті

Усі листи любовні — смішні.
Фернандо Песоа

Однаково все скоро закінчиться.
Однаково відлічені години.
Однаково у пам'яті вже більше —
і значно більше — часу, ніж у мрій.
Смішні слова, крім найпростіших: мама,
не хочу, хочу, дай. Які смішні
листи любовні і так само вірші,
так само, як шкарпетки і білизна.

За кавою, ввімкнувши телевізор,
сьогодні вранці думати про тебе,
здригатись на розбомблений Багдад,
на кожен крок палаючої нафти,
і полотніть при вигляді труни,
загорнутої в прапор. Є бажання —
підпалені, як нафта! Є надії —
поховані, як трупи в прапорах!

...Однаково — хоч кінчиками пальців.
Мотивом щий на ріках вавилонських.
Пустелею, колінами, камінням.
Однаково — хоч раз, хоча б у сні.

Білоцерківська Наталика

Однаково все скоро закінчиться.
Які смішні слова про шок і трепет.
Про те, чого не буде вже ніколи.
Смішні, немов кохання на війні.

Білоцерківська Наталка

Жодне кохання не щастя, тим більше оце:
щастя таке ж, як затиснене в жмені лицє,
підняте вгору до уст в нетерплячім оскалі.
Може, і хочеш уникнути вістря ножа —
тільки ж офірна покірна пташина душа
кров'ю солодкою поїть молекули сталі.

10

Кожне кохання нещастя, тим більше моє:
ніби маленький кретин коло ліжка стає,
дивиться лагідно, просить невинної втіхи.
Та крізь огиду і жах бачу хрестик на нім,
і замерзає блювота при свіtlі яснім,
що проростає униз із небесної стріхи.

Скинь черевики, сорочку лиши на піску.
Шкіру свою розтули, як змійну луску.
І ніби піхву гарячу, вузьку і слизьку, —
душу так само звільні і віддай на поталу.
І в маячні хромосом, і у гвалті клітин
будеш так само удвох і лишишся один.
І у судомі колін, і у пітняві спин —
діти, як маки в піску, розквітають помалу.

Білоцерківська Напалма

Кохання в Києві страшніше од венеційських прекрасних пристрастей. Порочні і легкі, летять метелики на сяючі свічки — на мертвій гусені горять блискучі крила! Весна каштанні свічі запалила!

Дешевої помади ніжний смак,
міні-спідничок виклична невинність,
і ці чуби, поголені не так, —
але хвилює образ, спогад, знак...
як шлягера трагічна очевидність.

Ти тут помреши від підлого ножа,
і кров твоя проступить, мов іржа
в новому "Ауді" на закутках Татарки.
Ти тут з балкону, з неба, полетиш
на свій брудний, маленький свій Париж
у білій блузці референта-секретарки.

//

Не одрізнати шлюби від смертей...
Кохання в Києві страшніше від ідей
нового комунізму: в ночі п'яні
виходять привиди із Лисої гори,
несуть в руках червоні прапори
і горщики червоної герані.

Білоцерківсько Наталя

Ти тут помреши від підлого ножа,
ти тут з балкону, з неба, полетиш —
в новому "Ауді" із закутків Татарки
на свій брудний, маленький свій Париж —
і кров твоя проступить, мов іржа,
на білій блузці референта-секретарки.

Білоцерківська Наталя

Вужі

Є ненависть покинутої жінки:
зрадливому коханцеві рахунок
до цента виписать — за кожну спільну ніч.
Є ненависть неплідної красуні:
шукати ганджу навіть в немовлят,
до їхніх заглядаючи візочків...

Немає меж для пристрастей людських.
Чим більше світла, тим різкіші тіні,
чим більше смутку, тим гостріший сміх.
Хто має пекло в серці, той чужих
не може знести радостей.

Віднині,

дитино, оминай людей таких

нешчасних. Але ми собі підем
подалі в гай. Там поблизу струмка
маленькі народились вуженята.
Не бійся їх — вони тебе не вкусять.
(В позаторішнім листі перетлілім
їх батьківщина й материнський дім.)
Їм просто треба часу, щоб збегнути
куди повзти...

Білоцерківець Наталика

А пам'ятаєш казку
про Вужа Короленка — *не чіпай,*
не рань...

І не знімай, і не пали
чужої шкіри! Засичать вітри,
і блискавки звиватимуться.

Тіло,
свій дух покинувши, порине в чорний рай.

Галета Олена

Іду на ви.
Князь Святослав

Ні чорта собі — фраєрнулась.
Оксана Забужко

Ти не мій, ти не мій, ти не мій,
І ні вітер, ні вечір, ні сльози,
Тільки світу зелений сувій,
Тільки літа завищені дози.

У мені, у мені, у мені
Стільки кривди і стільки крові!
Літо ходить сторч по стіні,
По шаленій моїй любові.

15

Утікай, утікай, утікай —
Літо прагне людської жертви.
Люди раз уже втратили рай,
Потім вдруге, і втретє, вчетверте...

Ти не мій, ти не мій, ти не мій
Ні сьогодні, ні завтра, ні вчора.
А буває ж, кохання — змій.
Бережись, я іду. Я — ворог.

Галєта Олена

На відстані

Вага прощання ділиться на двох,
Вага мовчання падає на плечі.
Тримає осінь наш останній вечір
В своїх руках над урвищем тривог.

16

Моя присутність випрошена в борг,
Старий вокзал зготовано для втечі.
Чогось вологі очі не до речі
І в горлі голос раптом пересох...

Це тільки мить. Простий закон дороги:
Стирати дати, спогади і ноги
Та позбуватись в мареннях і снах

Невипитих цілунків і побачень.
Я це мовчання знала з передбачень.
Але чому ж я ще біля вікна?..

Галєма Олена

Таких листів не пишуть на Різдво.
Прощають все, а я тобі не зможу
Ні цих рядків колючу загорожу,
Ні цей коректно-впертий статус кво.

Твої міста не створені для двох,
В них каменують кожну перехожу.
Бруківку слів, холодну і ворожу,
Не зачіпає тінь моїх тривог.

17

Ти — імператор. Стилос і стилет...
І добрий стиль, як влучний пістолет.
Твої божниці потребують треби.

А я тобі протранскрибую тишу,
Розгорнуту метафору себе.
Таких листів і на Різдво не пишуть.

Голома Любов

— Моє дитя, нас вигнано з тобою.
Душа вже не шукає вороття.
Голодною, холодною слізою
Я напою тебе, моє дитя.

Зоря моя паде в питво теменне
І вищепче в небесній ворожбі
Ріку життя, подосі безіменну,
Й три імені, роковані тобі.

18

Моє дитя, крізь многолікість миру
Ти пронеси ясне своє лице.
Ти пам'ятай — тебе назвали Віра.
Ти пам'ятай, моє дитя, про це.

І мед, і молоко тобі уста обвіють.
Високий погляд визбирає вись.
Хтось погука — ти озовись, Надіє.
Сама прийди й Надією назвись.

Не поспішай, дитя! Там тьма і горе!
Вигнанців інших імена промов!.. —
...Не слухає. Заплакала. Говорить:
— Ти не впізнав?! Моє ім'я — ЛЮБОВ...

Голома Любов

Сентиментальна балада

...Були сніги. Були сніги високі.
Було чекання, довге, як зима.
Ще сни були, які й тепер приходять.
А вас — нема.

Все снилося:

...Весна. В зеленій балці
Зацвів зірчасто білий-білий глід.
Ми однолітки. Ваша рідна мати
Усміхнена стояла oddalік.

...Веселе літо, і вербовий острів,
І ми в човні, і два весла при нім,
І мій вишневий, мій бентежний острак:
«А де ж наш дім?»

Високі сосни. Вересневий обрій,
І гнівна риска поміж рідних брів.
У мене від печалі мерзли руки.
А ти не грів...

...Кімната біла. І біжить до мене
Мале дитя. Її ї твоє дитя!
І обійма мене... Як хочеться померти
Від ніжності, і горя, і каяття...

...Блакитний грудень. Дзеркала
крижина.

В нім тануть наші лиця у слізах,
І затерпає на устах ожинно —
Ні, не прощання — страх...

Голома Любов

Тож не дивіться пильно так у вічі,
Значущо вимовляючи слова.
Переболіло. Попелом взялося.
Розвіялось — не буде і нема.

Голома Любов

■
Ніч вдарить у бубон і струсить ранети,
Побліднє полин і вся зелен рать.

— Скажи, мій коханий, коли тебе ждать?
— До третіх півнів, моє серце, до третіх...

...І літо відійде в червоній вереті,
В зими на вікні затеплиться свіча...

— Скажи, мій коханий, мине ця печаль?
— До третіх півнів, моя люба, до третіх...

21

Вітриська, мов коні у сонця в кареті,
Гойднеться фіранка і тінь на стіні...

— Скажи, мій коханий, допоки ти мій?
— До третіх півнів, моя зоре, до третіх...

Розтане, як сніг... Відшумить і мине.
А там ще весна — на старезнім портреті...
— Признайся, кохана, любила мене?
— До третіх півнів, моє щастя, до третіх...

Жиленко Ірина

Самотність

До півночі вона ще ждала.
Ні, не страждала, але так,
немовби гасла, прив'ядала,
з лиця спадала, опадала
рум'янцями, як пізній мак.

Бокал погас. А той, для нього,
ще дотлівав і сумно в ніч
дивився й винувато трохи.
Вона би ним би — об підлогу!
Але для чого кривдить річ?

22

Все тут зароблено нелегко.
Істерикам не потурай.
Сервіз, естамп, бібліотека...
О ні, самотність ще не пекло,
але й не рай...

Хай буде так. Усе життя —
один спокійний світливий вечір.
Годинника серцебиття,
і голубі сніги летять
повз лампи лагідну сердечність.

Жиленко Ірина

Така спокійна смуга брів.
І тишина — по вінця, вповні.
Зневага до любовних крихт
(оце вам — бог, а це — поріг,
якщо не з цілою Любов'ю!).

О вічність, втомлена, земна,
розлита по чарках, по датах,
і ти — од вічності хмільна, —
вся — світло, сніг і тишина —
не жінка, не жона, не мати...

Моя сестра, моя журя,
подібна станом до свічі,
вся в ранах од моого пера —
збунтуйсь, розбий проклятий рай,
віддай його і розтрощи —

за ту любов, яка і кат
(бо напрокат, з чужого дому),
але й безсмертний райський сад —
солодкий зашморг рученят
круг ший грішної мадонни.

Жиленко Ірина

На мотив Тувіма

Як тихо і гарно
ми б жити могли
в зеленій мансарді
під шуми ялин.

Як тихо би спалось!
Як славно писалось!
Якими б красивими,
любий, ми стали!

Спокійні у рухах,
задумливі в слові.
І стала би донечка
наша здорова.

Були б ми ласкаві,
до слави байдужі.
Чогось би чекали.
Терпляче. Не дуже.

Ми довгі за часом
вели би розмови.
А в лісі кричали би
сойки і сови.

Жиленко Ірина

І тільки паперу
звіряли б скорботу
за тим, що не вернеш,
«по тім, со nie vrotish!..»

Жалоб Світланы

26

■
Душа пила з гіркого джерела,
і не могла ніяк напиться.
В які закляті нетрі завела
мене чаклунка темнолиця!

Які улесливі були слова,
що затруїли бідний розум!
Які страшні були її погрози:
«Іще кохана ти — іще жива...»

У лісі, непроглядному, як смерть,
отямилася я напівпритомна.
О сонце, простягни, як руку, промінь —
я так боюсь...

Жолоб Світлана

■

Із серця вирвеш, проклянеш,
зітреш ім'я моє з долоні,
на павутинці погливш
через нічні моря бездонні.
Пливи, пливи, немає меж
твоїй неміряній свободі!
Єдиний знак собі знайдеш —
маленьку цяточку на сході.
І ясновидцем станеш ти,
вчитаєш з неба все, що буде:
Тобі судилося пливти
лише до мене звідусюди,
І знов питати, чи люблю,
і знов нетяжитись в прокльоні,
І серцю завдавать жалю,
і кров стирати із долоні.

Жалоб Світланы

28

■

Білим деревом стану,
коли ти відлєтиш, коханий, —
від твоїх поцілунків останніх
цвістиму безперестану.
Подивися на мене без болю
зі смертного навіть туману:
відлітаючи за тобою,
білим деревом стану...

Задумка Оксана

Любов

І обійми стекли, як вода,
І нічник нашу тінь роздвоїв...
Не офіра, не пристрасть, не дар —
Просто спроба лишитись живою.
Із зачумлених стронціем міст,
Понад їх передсмертні муки
Палахоче легкий поміст —
Переплетені голі руки.
І допоки це сонце вночі,
І допоки ці спалахи бистрі
Прокохай, продрижи, прокричи
Цю — останню! — хвилину-на-вістрі!
...Розчахнувши нічні дзеркала,
Мов портрети, із рам виходим, —
Але з вуст шорсткий, як зола,
Осипається подих...
Так, немов відітхнути хотів —
А легені навиліт пробиті!
Й ціпеніють відбитки тіл
У зім'ятім гарячим повітрі...
Ах, звідкіль це, і як, і чом
Цей мертвотний відсвіт на стелі?
Глянь, мій милий, що там, за вікном?..
Подививсь і сказав:

— Пустеля.

Задужко Оксана

Квітневий Хрещатик —

мов крига скресає, і кличе

Пташиний базар голосів,

і куряться кавові димки,

І вітром омиті обличчя

обличчя

обличчя

Заслонять од тебе твої ж таки власні думки —

І в шурхоті курток, в стрімкім переборі підборів,

В польоті волосся й легких, необтяжливих фраз

Накотить на тебе твоє незапам'ятне вчора —

Мозаїка інших

мотивів, одеж і покрас.

Але не спиняйся — о, тут зупинятись не можна!

Асфальтові гони припали тобі до колін...

Тут юність твоя — дискотечна, джинсаста

й тривожна —

Природньою смертю сконала, не знати й коли.

...І спогади ті розхитавши, як зуби молочні

(Скінчився фальстарт —

а удруге початъ не дано!),

Не думай про те, що уже захопили молодші

Твою стометрівку

кав'яренъ, вітрин і кіно!

Задумко Оксана

Ти їхні обличчя, цнотливі, мов аркуші білі,
Іще не пориті углиб письменами утрат,
Люби що є сили — твоє колись також любили
На цих-таки гонах — всі погляди міста підряд!
За те, що гримаси з обличчя твого перезняти
Судилося їм — і за те, що не справдяться сни, —
Люби їх за все,

чого їм доведеться зазнати

На цих-таки гонах — іще до нової весни...

Забужко Оксана

32

■
...А все-таки я Вас любила,
любила,
любила!

І це не минає — хіба осідає на дно...
Я Вас у собі, мов коштовну карафку, розбила —
І душу, як білий обрус,
просочило щемливе вино!
Ви колір дали моїм мислям, а образам тіло,
Зоставшихся — лиш шумом,
як море у мушлі в ушу...
А як там насправді було — то яке кому,
Господи, діло!
Важливо — як буде.
А буде — як я напишу.

Задужко Оксана

Попелюшка

І тільки в роті присмак гіркоти...
Самітнице, трагічне оленятко,
ну що із того, що зуміла ти
з трьох шитих сріблом шкур

щасливо облиняти —

як з линовища, вислизнуть з шовків,
нагрітих пахом орхідей і поту
по тому вальсі, де — усі замкі
здавалися розбиті! — щó, як потім
ти знов сидиш, посиніла на буз
у студіні нетопленої кухні,
а на підлозі репнутий гарбуз
жолобиться, як пика, сном запухла?..

А може, то був сон — той цілий бал, той пал
світел! суфітів! залів чорнозівих,
що ніс тебе крізь них музичний вал,
в повітрі набираючи курсивом
твій кожен рух, що мов питав: для ко-
го, ах, кому всі мої врохи?..

Скипав *la court**, як в рондлі молоко, —
і сліпнув принц, спинившись за три кроки!
Сидиш? Сиди. Заstrupіле пальто
накинь на плечі — в пудрі, як в азбесті...

33

---

* *La court* — королівський двір (*франц.*).

Забужко Оксана

В цій кухні не впізна тебе ніхто —
ні принц, ні двір, ні мачуха, ні сестри.
Ось зараз мачушин фланелевий халат
постане в скошенні дверми прозорі —
й твоя слюза, прохлипнута невлад,
нічого в світі цім не опозорить...

Ти будеш їм шкромадити начиння,
золити їх білизну пранцовату,
із поверха на поверх, як чумна,
гасать з перинами — ну воншем, *працювати*:
їх наволоки, вогкі од зітхань,
на вітрі розчепіриш простопадло —
в бганках і брижах, в пасоці кохань
рентгенознімки ночі — простирадла...

І це — твій світ.

...І тільки на очах

тремка пліва — тайне знаття засвідчить:
десь там, в палаці, згублений личак
стає щосмерк криштальним черевичком.
Зліта, як вдих, підйом,

тонить каблук струна,

ряхтять ламкі світла, покресані на грані, —
і з глибу кришталю, як з річкового дна,
струмить твій силует в вечірньому убр'янні...

Як телевізор, Господи прости!

Вся королівська рать спішить на цю лятерну —

Забужко Оксана

і подивля взуачки мудрий стиль,
оздоблення і вирібку майстерну.
В музей личак! Під скло!

Відкритий доступ — від
сімнадцяти нуль-нуль (коктейль) по північ.
Встановлено ціну — коли хоче слід
відзняти в гіпсі, і вітрини непробивні,
й сигналізацію. До закриття за п'ять
хвилин — поспішно гонять екскурсантів,
і навздогін ляскочуть-реготять
підземні сонмища під перебив курантів...

Лиш ти ні пари не пророниш з губ,
мов їх мороз навіки забував.
Газетний репортаж про принців шлюб
з принцесою сусідньої держави
вжиєш на пасмуги — поклеїти вікно
проти зими. Тобі, либонь, не банно.
Бо в принципі — хіба не все одно,
хто то була ота музейна панна?..
І хепі-енд, і сажа, і кагла,
і витяжка пічна, і леп при дворних звичок...
Простіть мені. Робила — що могла.
Один був гріх — згубила черевичок.

Задужко Оксана

У вагоні метро

Це подружжя навпроти колишеться згідно,
плече до плеча,
О повіках однаково склеєніх,
як у недужної курки
(Від обвистости варг в підборіддях —
одутливість м'яча,
Що спустивсь одним здихом, проколений, —
навіть не муркнув).
Пообіддя, сієста — чи спека — стойть нагорі:
Не з безсонної ночі їзда, не з любовної змори,
Не втулившиесь у себе навзаєм аж так,
що візьми розірви —
То заточиться світ, і убийнику зробиться сором! —
Висисаючий душу, хиткий,
монотонний маршрут,
Вічне поруч-стання з тими самими сірими снами,
Вічна станція Нуд, скільки їдь, —
вічна станція — Тут —
До кінцевої, котра постійно присутня
між нами...

Десь кобіті за тридцять —

ну тобто, ще не стара,

Хоч у викоті сукні вже хлянуть підв'ялені дині,

Забужко Оксана

І лицє її — шляма цементу, яким заліпилась діра,
Де тунельно висвистує протяг
по давній (дівоцькій!) гордині, —
Тільки губи зобиджено-звислі,
і в кутиках ледь пузиряТЬ
Вигасаючі соки, із тіла втікаючі сили...
Ця кобіта — навпроти: помилено долею ряд —
Це могла б бути я. Коли б вийшла за тебе,
мій милий.

Забужко Оксана

Автопортрет без ревнощів

Благословляю жінку,
    що на світанку відслонить
Вікна в твоєму домі.
Її вимита шкіра ряхтітиме холодом,
Як розтяте вранішнє яблуко.
Жінку, яка безщелесно, навшпиньках
Пройде на кухню,
Поставить каву.
Її очі і руки будуть при цьому сміятись.
Благословляю цю жінку,
Сонну птаху її волосся,
Затамований подих її ходи,
Сірника, що горить між пальців,
Роздвоюючись у безоднях зіниць,
Повільну блакитну музику вен
На руці, піднятій з гребенем...

Благословляю жінку, яку я тобі дарую,
Жінку, якій належить пильнувати
    твій добрий ранок.

Це я відливаю її для тебе
Зі слів ясних, аж пекучих,
Що по краплі стікають поверхнею шибки,
В яку дивлюся,

Задужко Оксана

І в її глибині коливається
Підводна квітка моого обличчя...
Благословляю цю жінку —
як усе-таки шкода,
Що цієї жінки тобі ніколи не знати.

Забужко Оксана

Я згоряю від ніжності —
я обличчя твоє ліплю:
Із пітьми, із дощу, що обом нам засліплює очі,
Проступає воно — первозданне, як видих:
“Люблю”, —
І, стікаючи краплями, пальці мені лоскоче.

40

Це уже не цілунок — політ над дахи й ліхтарі:
У нічному, як хаос, набряклому вільгістю небі
Створи мене з простору,
знищи і знов сотвори —
Через губи прозрілі мене переймаючи в себе.

Я вернуся на крилах твоїх усезнаючих рук,
Ошаліла й чужа, у розкошланім димі волосся, —
Щоб, зачувши ходу мою,
репнув од заздрощів брук,
І від погляду моого опівніч на світ зайнялося.

Забужко Оксана

■
Не чекала.

Не вміла.

Не знала, що треба так мало:

Просто слухати — мовчки, ковтать, як слозу, —
крадькома...

Увіходжу в Ваш голос,

як в ніжну застуджену хмару, —

На такій висоті, що й землі вже під нами нема!

А була ж невразлива!

А сміхом же била навідліг!

Всі освідчення й клятви скидала —

як руку з плеча!

...І проніже мене, наче спалах раптового світла,

При байдужім прощанні —

сліпучий короткий одчай!

Ударяючись, думка об думку

металом услід проскргоче:

Це придумала я, а чи хтось мені так поробив? —

І чуття розпашилі мої, мов запалені очі,

Студить Ваша душа —

фіолетовим і голубим...

Забужко Оксана

...І солод слів,
І холод сліз,
І дотик чистий і шовковий...
Візьми мене у темну вись —
Я легша пасем цигаркових.
Повільні очі підніми
(Чи так розводять райські брами?) —
І душу в мене одніми,
І обніми її губами...

...Розломом — ох! — у листопад
Підлогу й стіни закрутило,
Текуче сяйво проступа
Крізь контур той, що звався тілом!
І — відхились...
І — відпусти...
Бо в чорнім космосі даремно
Гудуть натужно, як дроти,
Дві долі, строго паралельні.
А цей потріскуючий шум —
То шерех крил поза спиною...
Любов! Не прихистку прошу —
Свободи,
світлої й страшної...

Забужко Оксана

■
Коханий! — я пишу це слово навпрошки,
Навскіс через листок, і так, немов уперше:
· перше — на віку, і вперше — на віки
· чвал через рядки летить високий вершник!
· Це слово — з задихань,

43

з притислих-к-грудям рук,
Це слово *вище* слів: за ним — вже тільки стогін!..
Коханий” — видихай,
чи: тонко цвъохнув лук,
— пустивши в ціль стрілу із простору пустого.
· тільки ніжний черк — і отерп по душі:
· привішше всіх присяг, легке, як дух без тіла,
· Це слово (о, замри!) — переступом межі,
· нічого вже не бійсь, якщо — переступила...

Забужко Оксана

Давайте писати про світ без любові —
Давайте,
Немов петеушник в неділю,
бездарно товктись
Відрадненським,
драним, як стоптані туфлі, асфальтом —
Чи Котигорошком,
Чи Котиголовком —
від когось кудись...

44

Давайте писати про світ, де стрічаються двоє,
Мов сходяться шахти пустої породи:
гукай не гукай —
Відлуння не буде.
Прогулянка — як під конвоєм,
От тільки — не руки за спину, а в руку рука.
Проносяться авта,
І діти ростуть придорожні
На кволих блакитних ногах
магазинних курчат.

Порожні візочки,
І очі повсюди порожні,
І, як в безповітрянім просторі,
люди нечутно кричать:
— Це світ без любові,
де кожен для кожного — нащо?.. —

Забужко Оксана

Полощається душі — білизною на мотузках...

Тут відьом не палять:

Тут всі рівноправно пропащі

(А мо', і палили б —

коб хмизу хто взяв натаскав...)

Давайте писати про світ, де чудес не буває, —

Під небом, що дим

Рознисав вохряним і рудим,

Тут брешуть і п'ють,

лічать гроші й кільцевим трамваєм

Втікають із дому — щоб знову під'їхати під дім...

Давайте писати — як текст для нового вертепу

З штукарським фіналом,

од середньовічних незгіріш:

Про те, як зламалась

45

дорога від "мене" до "тебе" —

А людям на голови раптом посипався вірш!

Це ж світ без любові —

слова тут, як цегла побита,

Не годні нінащо, — та, пилу знімаючи шар з

речей і понять,

все ж: нисати! —

це значить любити,

А це вже, погодьтеся, все-таки —

все-таки щанс...

Йовенко Світлана

46

■
На тлі дерев, строкатих юрб, вітрин,
на тлі сует, на тлі словес даремних,
над лицемірним і найвно-ревним,
комусь чужим, комусь єдино кревним,
над голубим, чекальним, над буренним
зійшло ЙОГО ЛИЦЕ!

Ущент слова, вщент ворожіння й сни,
на друзки чашка й рівновага штилів,
на скалки ямби, тихі і поштиві,
на щастя б'ється світ мій навісний,
на скалки — серце, всі мої напасті, —
кому шкода, чого шкода
для щастя?..

Йовенко Світлана

Вирвуся з круговерті,
вітер вдихну дніпровий...
Я не хочу безсмертя —
тільки любові.

Руки мої простерті,
кров ридає, як повінь.
Навіть за день до смерті —
тільки любові!

47

Слів не казала лживих.
Дніпре, пожар — по жилах!
Оборони стіною,
будь при мені, зі мною!

Станьте, незнані, милі!
Мають крилечка білі.
То не чайка на хвилі —
то мое серце.

Йовенка Світлана

Тебе любити — душу загублю.
Так любить розпач глибину безодні.
Так любить «вчора» цілувати «сьогодні» —
отак, прощаючись, тебе люблю.

Дитячим голосом, тоненьким голоском
іще любов моя тобі перечить,
та вже старці очей чатують втечу,
коли розтанеш золотим піском.

48

Ще ніжність не заквапилась в руках,
ще не бойтися сміх, іще радіє,
ще ластовиння зграєчка рудіє
і ноша неба світла і легка.

Та враз пополотнію на лиці:
не мною вже бринить тонкий твій голос,
вже не одне ми — полюс вже і полюс —
умиротворені очей старці.

Покійниця спокійніш не бува.
Себе не муч. Давно чекала згуби.
Але ї... не зрадь ї, мій любий.
Кохай, коханий.

Не болять слова...

Йовенко Світлана

Дві жінки, дві слізинки, дві змії.
Суперниці. Що перша — острах втрати,
а друга — то зухвала спрага брати
любов — усупереч всьому! Її
нехай ненавидить сьогодні він, хай гудить,
нехай байдужість леденить і студить
зухвалу пристрасть, але все — дарма!
Відверта, відчайдушна і глузлива,
вона його дратує і дійма,
то гордовита враз, а то журлива,
звеважлива, а часом — жаліслива, —
одмінам цим і ліку вже нема...

49

Дві жінки. Долі дві чи дві любові?..
Та в *різних* вікнах

бачить ніч — *одне*:
обличчя від розпуки кам'яне —
в слізах безсилля
лагідні обое...

і хто між ними — він? І що — той *він*?
Себе у ситім люстрі видивляє.
Себе любити мило дозволяє...
ЛЮБОВЕ ДОРОГА, УСТАНЬ З КОЛІН!

Йовенко Світлана

Цілуночка жоден серця не дістав —
була свавільна, вільна і щаслива.
Даремно прагли втримати мене.

Я злива.

Жарини слів торкали зимний слух.
Сліди багать — завій подих витер.
Даремно оком пестили мене.

Я вітер.

Що ж нині? Той, кого кохаю я, —
один — на світ, один в людськім огромі,
даремно сподівається втекти.

Я промінь.

І от — торка мене його рука, —
не поглузую вже, не злегковажу...
Так незнайомо серце плач стиска:
я — Ваша.

Йовенко Світлана

Поки ти любиш

В ряд з амазонками стати мені б, та не стану.
Завжди гордлива, — глянь: я покірна віднині!
Мовкне іронія — буду співати осанну
лицарю честі, найкращому з кращих — мужчині!

Вдячної крові вчуй тріумфуючий клекіт,
мій захисниче, владарю владний, мужчина.

Звідки б ця ніжність, коли б то не пута шовкові? —
кожен мій нерв обів'ють, обнімуть злочинно!
Як твоє ймення, брате по сонцю у крові,
брате по богові в серці? — Мужність. Мужчина.

51

Скільки на світі імен? Байдуже. Сонми!
Я — твоя блискавка. Ти мій гріх безневинний...
Сива шляхетносте, розуме гірко-безсонний,
суджений мій, єдиний в світі мужчина!

Лину травою, рікою! — була ж — бадилинка!
Ти на колінах стойш — стаю на коліна...
Поки ти любиш — я найпрекрасніша жінка.
Поки любов — найдостойніший ти мужчина.

Йовенко Світлана

**Етюди для чоловічого
та жіночого голосу**

I

У місті цьому десь вона живе,
ця жінка, що, як смерть, мене кохає.
Щохвилечки вона мене чекає
і подумки — лише своїм зове.

Мені не треба знати, як вона
без мене дні безрадісні збуває.
Що божевільна — знаю, що кохає,
що вся — мана — це теж не новина.

Вона — моя. Цього я не хотів.
Бо я ж таки і знати її не знаю.
Мене вона боїться, обминає, —
напівпритомна ж, в мій приходить дім

і дивиться наляканим дитям...
Сама не зна, чого від мене хоче.
Та день і ніч я бачу її очі,
і їм ніколи не прийти до тями.

Йовенко Світлана

ІІ

Не буде «завтра»! Зараз поспіши,
сьогодні, тут, тепер, цієї ж миті, —
скажи, що любиш, що судьба. Збреши!
Скажи — мене одну на цілім світі.

53

Або не так. У вузол зав'яжи
і нерви, і слова — не буде «потім»!
Все від неробства, вигадка, — скажи, —
і я не полюблю. Й тобі вже годі!..

Я зрозумію все. Зумію все.
Я тільки посміхнусь і занімію.
Та не мовчи!

Лиш не мовчи, і все...

В двозначності
моя душа мертвіс.

Йовенко Світлана

Вам — у задумі стривоженій,
Вам — далекому й дужому,
що я зробила, боже мій,
ввічливому, байдужому?!

54

Вам — не про інше мовили ж! —
хай тлумачать віки:
Слово — чекає слова лиш.
Рука — руки.

В сон не прийду, непрохана,
стану зоддалеки.
Любий мій, наполоханий!
Тільки рука — руки.

В серці збирала квіти вам.
Ніжності плач зросив.
Тільки ж і треба, світе мій,
слозі — слози.

Йовенко Світлана

Гордinya

Все, доле. Поглушилась як могла.
Яка ж вина моя? Чи я — тобі не рідна?
Хай небо у очах моїх поблідне,
але за що — ця безнадії мла?

Що я тобі зробила, що мене
ти повела наосліп, мов блаженну,
по тій стежині, де ішли до мене,
а я — лиш відзеркалення нудне?

55

Хто міг казати йому мої слова?
Хто смів кохати, як одна я вміла?
Хто серця вашого торкнувся, милий,
лишивши пісню — на безсмертя вам?!

О, скам'яніє ця моя сльоза,
і зле ридання усмішку народить.
Біль — перебуду. Туга — перебродить.
Я — вас любила?.. Хто
вам це сказав?!

Йовенко Світлана

56

■
Закоханих очей засліпленість прекрасна,
закоханих ночей, озорених годин...
По всій землі любов іде стрімка й всечасна.
Кохані — всі вродливі. Та він такий — один!

Спливають, як дощі, літа, слова і дати.
Вмирає і любов, хоч їй не знати дна.
Але відступить смерть за вміння так кохати,
як я люблю його. Як можу я одна...

Йовенко Світлана

Річка берегу каже
Хочеш мене? Візьми мене.
О, я не злегковажу!
Втримай мене! Обніми мене! —
Річка берегу каже...

57

Як я цілу, боже мій,
тіло твоє незрушне!
Як ми солодко довжимо
час, поки вип'еш душу!..

Вже без тебе й нема мене!
Вже й ти не ти без мене...
Доленько, руслом ламана,
лишенько безіменне.

Хочу тебе! Гніти мене!
Я тебе об-ні-ма-ю...
Прокляті ми: ні ти мене,
ані тебе — не маю.

Йовенко Світлана

Стократ зваблива

І буде ранок, як вино,
і ми з ним будем заодно,
і підуть смутки всі на дно,
хто горд — співатиме!

58

Айва червоно зацвіте,
весна народить сонм дітей,
і буде сонце золоте
мені співавтором!

І наші радісні сліди
посходять квітом молодим,
а сад замрій — пахучий дим
простелить в долі нам!

Роботи сонячна жага
й на кризі гріє, і в снігах...
Стократ зваблива й дорога
любов невтолена!

Йовенко Світлана

Скляна елегія

Так, як дитя носила,
прозора вся до дна.
Я срібна, а не сива.
Але — скляна... скляна.

За всі літа печалі
ти пожалій мене.
Ми світлом — не відчаєм
дитину пом'янем.

Найвну і хорошу, —
сама любов вона.
А цю не руш, я прошу.
Вона скляна, скляна.

Пошо тепер береш ти
щімкої казки нить?
Тихенько, обережно —
в труні царівна спить.

Калинко Катерина

Розбігаються кола по білій воді
Де не бачити дна нам даровано благо
Сніг спадає на вій — тихіше ходіть
І шибки замерзають — тож дихайте лагідно

Як ти рухався, милий! Самотній скрипаль
Міг із тебе читати розбризкані ноти
І кохала зима тебе — юна й сліпа,
Бо ти поглядом випік їй очі і дотиком

Ти торкався плеча — діафрагми немов
Ніби серце гортав із цікавості пальцем
Мандрувала по венах розхристана кров
І питалася хто це із полум'ям бавиться

60

Все завмерло тепер. На довічне Різдво
Перекинулось. На скам'яніння роденове
Прицвяховані мертві до фотоплівок
Ми не знаєм сюжету — навіщо і де ми

Як ти рухався, серце! Всі рухи світили
В чорнім череві неба — лише імітація
Твоїх жестів. І ось — знерухомлений ти
На світлині, де тільки дерева гойдаються.

Калинко Катерина

І довкола — довіку примерзла трава
Й помаранчеве сонце в незміннім зеніті...
Хай-но висмикну з пам'яті жести й слова
Як голки ялинові, що вп'ялись під нігти.

Калинко Катерина

На румовищі

В'януть ворота прадавніх міст
Терпне кристалами солітиша
Ми залишаємося самі
Північ густішає

Ти мене чуєш? Подай же знак
Плечі важніють і мармуровіють
Ти мені голос, і тримт, і смак
Ти у мені протікаєш кров'ю

62

Трави бредуть по скелетах стін
І тупотять по гориці дому
Знати б в якому ото житті
Ми помирали у місті цьому

Чи народилися — де межа?
Хто був творцем з нас?
А хто — творінням?
(губи як ніжне лезо ножа
вміло довершують наші лінії).

Злиті в одне ми й повік самі
В цім опівнічнім бездоннім кратері
Краще б не зводити любих міст,
Ніж залишати їх помирати.

Калинко Катерина

■
Я боялася так, що твій голос
розчиниться в пам'яті,
Так боялась його проковтнути,
мов кісточку з вишні,
Що просила у січня, як чорна жебрачка
на папері,
Щоби голос цей в серці моєму
він золотом вишив.

Щоб далека присутність у серці
гніздилася сторожко,

Щоби я підбирава її по краглинці вустами,
Щоби струмом по шкірі —

з тобою й далеким так хороше...

...Я боялася так, що твій голос
розчиниться в пам'яті...

63

Я півсвіту стискаю в долоні,
мов танучу сніжку,

Срібний вітер між нами бринить
по зчужілих містах.

Я відчуло, як вкотре,
завжди невимовно і ніжно
Наді мною зійде тінь обличчя твого золота.

Калинко Катерина

Що трапилось любий?

Любий

Уже почалася злива

I буде стояти тиша край нашого сну на варті
Печаль твоя нескінченна темніша темного пива
I пахне фарба так жовто

у темній твоїй мансарді

Скидає достиглі яблка розлоге дерево роду

Ці наші тіла — прокляття

та зійде й на них осанна

Не треба було мій любий

надвечір читати Фройда

Не треба себе боятись

Але й любити — так само

Як вицвіли на шпалерах дрібні кольорові цятки

I можна крізь них дивитись

неначе в калейдоскопі

Як наше життя паскудно спростовує обіцянки

Неначе хоче навчити любити право на опір

А що воно любий опір?

Сьогодні це теж хвороба

За проявами подібна до модної форми грипу

На те він тобі і розум —

холодний компрес на лоба

Калинко Катерина

Послухай мене мій любий

ти вчора багато випив

Куди нас запросять завтра? На похорон?

На весілля?

Куди нам тепер подіти скелясті гори паперу?

Земля без солі недобра.

Ми будемо її сіллю

Ми будемо їй потрібні —

тепер споживацька ера.

Калинко Катерина

Приходиш у музику тихо неначе не вперше
І так несміливо неначе ти винен у чім
У річці у синій на рибу розставлено верші
Та риба не йде і рибалки не йдуть

До свічі

Чекаю в кімнаті де меблі ще пахнуть смолою
Де досі мільйонно тебе відбивають шиби
І ділиться вечір надвое

іще раз надвое

66

Аж ось ти приходиш іще не надпитий ніким
Ми замкнені в плоті

ми тут силоміць обретенні

В цеберку вода — прохолодна любов до людей
А нитка злотава виблискує на веретені
Ти плачеш і молишся

доля нам щедро пряде

Ти вмів помирати але воскресати не легше
Ти вчився вертатися вкотре

вертатись туди

Де в річці у синій на рибу розставлено верші
І музика срібним туманом повзе од води.

Калинко Катерина

Зала для чоловіків

Темне світло на дні карафи
І слізливі нічні віконниці
Може врешті комусь потрафить
Приблудитися у безсоння це

Запивається незабутнє
Тихо дихаєш. Стеля вищає
Знаєш кожен із тут присутніх
Ділить постіль із жінковідчаєм

Хоч би хто приблудився врешті
Хоч би вітер влетів із зовні
Ця любов — як вода у решеті
Навіть кухлика не наповнити

Зацвіта золота і срібна
Поетична така акація
Серце б'ється як тиха риба
На тарелі у ресторациї

Ніч триває. О майже п'ятій
Всі танцюють але збиваються
Ти здаєшся самодостатнім —
Знаєш любий так і спиваються.

Калинко Катерина

Вранішня молитва

Ласкавий мій Господи що зачинаєш цей день
Із відстані подиху дотику й серцепульсації
Даруй йому шлях коли він бездоріжжям іде
Мене ж освяти благодатною світлою працею

Ласкавий мій Господи осінь як жовтий дракон
За домом наріжним

очима підступними дивиться
Спиває туманів пахуче гірке молоко
І ловить зубами дощів необачливі звивинці

68

Де мужності взяти скажи мені світлий Господь
Чекати і знати що поки дощить і смутнішає
Крокує він коло осінніх твоїх світловодь
Від першої втрати до обітованої іншої

Ти знаєш мій Боже по всьому слова що легкі
Немов шкарапулки горіхів рудих і волоських
А пам'ять важка і невпинна як води ріки
І пахнуть подібно зів'яла трава і волосся

Владико єдиний зачни це життя і продовж
І дай дочекатись посіву і ниві і зернам
А доки іде він — даруй йому Господи дощ
Аби не помер од пекучої спраги повернень.

Калинко Катерина

■
Я гортаю ці дні. Я вичитую з них тебе
Так, як хтось прочитав би самотні сліди на березі
І розчулене сонце, і простір міських небес
Випускають літати: птахи, літаки. По черзі

Урбаністика пише холодні свої казки
Для дорослих, наповнені звичними чудесами
Де себе відчуваєш не кимось, а чимсь таким,
Як незвична частинка міського цього ансамблю

Наче церква, що вічно будує себе сама
Піднімаючи камені мрію й Божим словом
Не страхаючись, що після сонця прийде пітьма
Бо немає умовностей — тільки мета будови

I звела би себе. А у місті була б весна
Гуркотіли трамваї. В хатах відчинялись вікна
Я б тебе восхваляла. Збирала б твої імена
Розпорощені світом.

I настав би тоді Великдень

I приходили б натовпи сірих міщан сумних
Витирали би чемно взуття своє десь при вході
I стояла би я, ще занурена в світлі сни,
В благодатні такі, що у всіх би спинився подих

Калинко Катерина

І коли би дивилися люди на диво це
І молилися якось нестяжно і трохи ніжно
Я просила б тебе, опустивши своє лице:
Посміхнися ж до мене,
каменю мій наріжний...

Кир'ян Нагія

O. Тесленкові

Отак, мов здавна повелось,
В тіні пречистих яворів
Посиплю попелом волосся,
Тим, що іще не нагорів.

Вночі запахне словом раннім
І гострим спогадом гірким.
В легкому сивому тумані
Розтане плаття, наче дим,

Розтане ніч, розтане голос,
І тіні тінь, і тінь руки...
І сонця чорно-жовте коло
Край безголосої ріки.

І щоб згубить не довелося
Ані листочка угорі,
Посиплю попелом волосся,
Тим, що іще не нагорів...

Кир'ян Надія

72

■
Я вже не доберу, де ти, а де не ти.
Де витвір божевільної уяви,
Де рай і пекло, янголи й чорти,
Бур'ян ганьби, букети пишні слави...

Усе змішалось в круговерті слів,
І снів, і днів, і спогадів, і весен.
А річка — сиротою без човнів,
А човники — сирітками без весел.

Мовчання криком. Болем — дикий сміх,
Земні страждання — яснозорим небом.
І десь мій шлях покручений побіг,
І не втекти від тебе, як від себе...

Кіановська Маріанна

■

Вокзал, вокзал... Гудки, гудки... І ми
На понад простір довгому пероні,
Що розщіпає гудзики вагонів, —
Самотні, не притулені грудьми.
Вже й злам руки — як срібний негатив.
Тремтять від болю голос і повіка.
Тут — все, що мав, і всі, кого лишив
Із силою слабкого чоловіка...
Це — поїзд пізнання. Це я і ти.
Ілюзія Адама і Едему.
Коли ж ми знов зустрінемось? І де ми,
З яких орбіт писатимем листи?
Купи мені води — і я піду,
Я буду в ній тонути, наче риба...
Причастя нецілунку, ніби хліба, —
Й гудки, гудки у райському саду...

Кіановська Маріанна

74

■

Важке провалля імені обох.
Дорога вгору. Я тобі говорю,
Що важко підніматися угору.
Минає день. Спостерігає Бог.
Ніхто не ангел. Я тремчу крізь сон,
Бо надто світ мені знесамовитів
У нетрях трав. Тривога бджіл при літі
Із зелами сумними в унісон.
Люблю тебе. Спини мої слова,
Що їх зриваю з дерева, як вишні.
Збагни мене. Пробач мені колишнє,
Допоки я усе-таки жива...

Кіановська Маріанна

■

75

Немає кінця облітанню. Лети мене ще.
Літання літа вливається лезами в горло.
І голод болить, і біліє над чорним плащем
Ще свіжа сорочка, і так замикається коло,
Як зашморг на ший у спраглого. Боже, храни
Мене від надії, від віри — я надто любила.
Я — надто... Я — ні, вже ніколи...

Я хочу війни.

Піти — і напитися.

Куля — навиліт.

На — крила.

Кіяновська Маріанна

76

Смерть прийшла — й розвиднілося в хаті.
Встань із ліжка й вікна відчини.
Хай летять крізь мене незачаті,
Всім єством тамовані сини.
Хай летять, як я тобі летіла.
А найменше хай заплаче: «Кру-у-у-у...»
Смерть прийшла — і вишня здичавіла.
...Біла-біла я тобі умру.

Кіановська Маріанна

77

■
Він умирав її. А я тебе чекаю.
Це тяжче, аніж смерть,
    бо смерть — то тільки сон.
За колами вогню — останнє коло раю.
Будь радісний мені. Будь світлий, як Ясон.
Години — то вода, укинута у море,
По білому піску розсипані, як сіль.
Він умирав її — і так, як ти говориш,
Я дихаю тебе, бо то уже не біль.

Кіановська Маріанна

78

Кіановська Маріанна

■

Вогонь чорніє. Хочеться вмирати.
В цій тиші — тільки ти і я. І Бог.
Й немає ради, як немає зради,
Є тільки небо, сказане на двох.
Люблю тебе. На двох — важкі і різні
Дороги дві і недороги дві.
Слова — мов кулі січені наскрізni.
Нема словам рятунку по Різдві.
Бо воля і неволя говорити
Є правом і неправом бути вщерть.
Ми — сказані на вічність, як санскрити.
Між нами — вибір смерті, а не смерть.

Кіановська Маріанна

80

■
Стежка світла сходжена птахами.
Довгий вечір довший, ніж зима.
І нема нічого поміж нами,
Окрім смерті, а її нема.
Сім снігів, покладених на чашу.
Залишились попелом густим.
Бог, що перевірив вірність нашу,
Дав нам по молитві — й відпустив.

Кіановська Маріанна

81

■
...В нас насправді нічого нема,
                  крім початку і кінця,
Крім двигтіння землі, що усе відчуває і чує,
І крім сонця мого, що за обрієм твого лиця
Ще росою лежить,
                  що у водах йорданських ночує...

Кіановська Маріанна

82

■
Любити тебе — неначе іти по цвяхах.
Вода ще лежить, ще чекає свого Месію.
Седмиця потопу. Як серце, тріпоче птаха.
Я маками нивку — вітчизну свою засію.

Щоранку зійду — і тихо зайду надвечір.
Палитиму хмиз, котитиму воза з неба.
А потім росою присяду тобі на плечі,
І ти мені скажеш: «Чого тобі, жінко, треба?»

І трійко волів загорнуть своїми крильми
Усе, що я мала —крім тебе — у цьому світі.
Лиши мене так, тільки сонце з-під серця вийми.
Як встояна кров, пропускають крізь землю квіти.

Кіановська Маріанна

Днесь зникоме сумління, і капає з ранки вода.
І душа-невидимка здіймає на глум позостале.
Ми у світі — ніхто. Ти мовчиш. Не лишає сліда
Льодостав на планеті, яку ми з тобою кохали.

Кольори засмагання —

83

натужні й несправжні, бо їм
В цьому світі нема пристановища, тіло хіба що.
Гільки спраглий пустельник, моряк,
робінзон, карайм
Т'ють засмагу, як вина. І кров червоніє, і нащо

За роботу їм братись, як сонце сьогодні —
для них?

Ї у долі позірність: вона видається лихою.
А насправді є слози й не слози, є сміх і не сміх,
Ї любов і не дуже, поділені часом на двоє.

Кіановська Маріанна

84

Ти ворог мій, вірніший від коня.
На чорній ружі білу кров студила.
Тебе не покохала, лиш злюбила,
Бідо моя, колюча, як стерня.
Тебе впізнаю — й не віддам тебе
На травах, зживотілих безголосо.
Я зовсім боса. Я розпущу коси,
Щоб втерти ними небо голубе.

Кіановська Маріанна

У світі моєму лиш ти не належиш мені.

Шафранові крильця

маленьких обпалених бабок —

То наші листи. Подзвони. Не забудь. Вихідні.

Хвороба сумління. Я хочу в палац —

хоч над ранок.

Бароко. Не нам ця симетрія, ці дзеркала.

Ці юні тюльпани — химерні, вибагливі, спраглі...

Та жінка солодка не мала тебе, хоч могла.

А жінка гіркіша — о як тебе, вершнику, прагла...

85

І що тепер кара — як катові смерть а чи глід —

Крізь колір металу, крізь присмак металу рудого

Я твій помаранч. Я у собі відстоюю світ,

Щоб ти його пив, просто з тіла моого, ні для кого.

Хоч хто мені ти — недовершений Пігmalіон?

Творіння твоє підготовують юрми сукубів.

Я чиста, як ангел, якому намарився сон

Про перший цілунок в його недоторкані губи.

Кіановська Маріанна

■
Я злукавлю з тобою. І піду додому вночі,
Не озвавшись до тебе здалекого поля любові,
Наче ягода вовча. Змовчи мене, вовче, змовчи,
бо якщо не змовчиш, упіймаю тебе на півслові.
Що кохання, що ліс — не розділені нами на двох.
Я тебе відчекала під місяцем, чорним, як паща.
У далекому полі засіявся чортополох
На пропащому місці, де доля стояла пропаща.
Я кохала тебе — спересердя, а часом — з нудыги.
Ти був сильний і хижий —

та що мені, вовче, до того?

Вовка ноги годують — я знищу в собі до ноги,
Аж до холоду в пальцях —

все, що мала в собі золотого...

Але як мені жити без тебе, мій вовче німий?..
Я ненавиджу ліс, це неприбране поле і небо...
Я ненавиджу нас, але ти мені очі закрий
В ту останню хвилину,

як прийду вмирати до тебе...

Копак Оксана

Молитва кохання

Мій зоряний хлопче
ти що єси в мому серці
некай святиться
наше кохання
некай доля буде
ласкавою до нас
некай прийде світло
у наші зіниці
Хліб наш поживу кохання
дай нам на щодень
мечем захисти
від облуд і образ
бо твоя єсть
сила і слава
в ім'я Кохання
Амінь

Короненко Світлана

Соняшниці й соняхи кохалися.
Лиця їх великі і довірливі
Над картоплями-пліткарками зеленими
Просто неба довго цілувалися.

— Господи, ні сорому, ні розуму, —
В вухо огірку картопля охкала. —
Ах, якби їх тими жовтолицями
В чорну землю, в бруд — тоді б покаялись!

Огірок товстий, щокою смаглою
Влігнись на порослу призьбу в затінок,
Навкіс репнув жовто-білим посміхом
І нічого не спромігся вимовить.

Соняшниці юно посміхалися.
Соняхи пливли іще в безгрішниках,
А любов ходила в них за п'ятами
І пекла їм п'яти першим соромом.

...П'яне літо відбуло у розкошах,
осені лишивши в спадок клопоти.
Соняхи в зелених окуляриськах
Мудро так зіперлися на палиці,

Короненко Світлана

А із ними поруч вірні подруги,
Соняшниці з теплими руками
У хустках зелених перехрещених,
Молодицями на тин схилялися...

Короненко Світлана

У некоханих, як в святих,
Ходжу уперто за тобою.
За що, за що, за що, скажи,
Мене караєш нелюбов'ю?

Всіх обмину, всіх засмію:
Чого від мене вам, чого ще?
Любові? Музики? Жалю?
Вікно дощами день полоще.

—
90

А я, немов чумна, сама,
Тут навіть Лавра не рятує.
Сахнеться той, і цей зітхне,
І цей мене не уполює.

Дивачка? Наймичка? Жона?
О, як ці руки квітнуть ніжно!
Тікаю через частокіл
Солодких ваших пальців грішних.

Я вам ще не була ніким —
То вам примарилось, йй-Богу.
Цілунки? Вигадки ізнов —
Я ж лиш сміялася з порога.

Короненко Світлана

У некоханих, як в святих,
Чого вам, Господи, чого ще?!
О, як цей божевільний день
Безжалально скло дощем полоще.

Короненко Світлана

92

■
Жінок печальних,

жінок вінчальних і незвичайних
необережно торкався словом: вони звучали.
Метались пальці і застигали, а він дивився,
немов молився, немов постився на безгрощів'ї,
де можна вмерти уже від того, що він набрався
відваги цеї і обізвався високим горлом
до теї панни, що є кохана, до теї панни,
що лиш сьогодні для нього панна, а завтра стане
лиш тільки звуком, летючим звуком

для того пана...

Короненко Світлана

Нічний політ

Ви, юна жінко, ви, погідна лань,
злітаєте над цим недремним містом
із тим, хто вас боїться, як свічі
метелики, проте летить за вами.

Шовками й дротом змучене крило
прорізує густе, важке повітря,
і треба долетіти, як дожить,
ви шепчете, і темна кров спливає.

А той, кого в супутники обрать
ви мали честь і щастя, той вже знає,
як вам ця ніч болить, і тінь його
несильне ваше тіло затуляє.

Ви летите. Вологий місяць б'є
прозорим світлом і зникає в хмарах,
а дивні очі того, хто обрав
цей шлях із вами, світяться печально.

А кров пливе, чим далі, тим густіші:
кривавий лет, і шлях понад містами,
і шептіт ваш: все треба оплатить,
все оплатить, коли її ціни немає...

Костенко Ліна

В дні, прожиті печально і просто,
все було як незайманий сніг.
Темнооким чудесним гостем
я чекала тебе з доріг.
Забарився, прийшов нескоро.
Марнувала я дні в жалю.
І в недобру для серця пору
я сказала комусь: — Люблю. —
Хтось підносив мене до неба,
я вдихала його голубе...
І не мріяла вже про тебе,
щоби цим не образить тебе.
А буває — спинюсь на місці,
простягаю руки без слів,
ніби жду чудесної вісті
з невідомих нікому країв...
Є для серця така покута —
забувати скоріше зло,
аніж те, що мусило бути
і чого в житті не було.

Костенко Ліна

Очима ти сказав мені: люблю.
Душа складала свій тяжкий екзамен.
Мов тихий дзвін гірського кришталю,
несказане лишилось несказаним.

95

Життя ішло, минуло той перон,
гукала тиша рупором вокзальним.
Багато слів написано пером.
Несказане лишилось несказаним.

Світали ночі, вечоріли дні.
Не раз хитнула доля терезами.
Слова як сонце сходили в мені.
Несказане лишилось несказаним.

Костенко Ліна

Пелюстки старовинного романсу

Той клавесин і плакав, і плекав
чужу печаль. Свічки горіли кволо.
Старий співак співав, як пелікан,
проціджаючи музику крізь воло.

Він був старий і плакав не про нас.
Той голос був як з іншої акустики.
Але губив під люстрами романс
прекрасних слів одквітлі вже пелюстки.

96

На голови, де, наче солов'ї,
своє гніздо щодня звивають будні,
упав романс, як він любив її
і говорив слова їй незабутні.

Він цей вокал підносив, як бокал.
У нього був метелик на маніжці.
Якісь красуні, всупереч вікам,
до нього йшли по місячній доріжці.

А потім зникла музика. Антракт.
Усі мужчини говорили прозою.
Жінки мовчали. Все було не так.
Їм не хотілось пива і морозива.

Костенко Ліна

Старий співав без гриму і гримас.
Були слова палкими й несучасними.
О, заспівайте дівчині романс!
Жінки втомились бути не прекрасними.

Костенко Ліна

98

■
Хай буде легко. Дотиком пера.
Хай буде вічно. Спомином пресвітлим.
Цей білий світ — березова кора,
по чорних днях поблена десь звідтам.

Сьогодні сніг іти вже поривавсь.
Сьогодні осінь похлинулась димом.
Хай буде гірко. Спогадом про Вас.
Хай буде світло, спогадом предивним.

Хай не розбудить смутку телефон.
Нехай печаль не зрушиться листами.
Хай буде легко. Це був тільки сон,
що ледь торкнувся пам'яті вустами.

Костенко Ліна

■
Я дуже тяжко Вами відболіла.
Це все було як марення, як сон.
Любов підкралась тихо, як Даліла,
а розум спав, довірливий Самсон.

99

Тепер пора прощатися нам. Будень.
На білих вікнах змерзли міражі.
І як ми будем, як тепер ми будем?!
такі вже рідні і такі чужі.

Ця казка днів — вона була недовгою.
Цей світлий сон — пішов без вороття.
Це тихе сяйво над моєю долею! —
ВОНО лишилось на усе життя.

Костенко Ліна

■

Моя любове! Я перед тобою.
Бери мене в свої блаженні сни.
Лиш не зроби служняною рабою,
не ошукай і крил не обітни!
Не допусти, щоб світ зійшовся клином,
і не приспи, для чого я живу.
Даруй мені над шляхом тополиним
важкого сонця древню булаву.
Не дай мені заплутатись в дрібницях,
не розміняй на спотички доріг,
бо кості перевернуться в гробницях
гірких і гордих прадідів моїх.
І в них було кохання, як у мене,
і від любові тъмарився їм світ.
І їх жінки хапали за стремена,
та що поробищ,— тільки до воріт.
А там, а там... Жорстокий клекіт бою
і дзвін мечів до третьої весни...
Моя любове! Я перед тобою.
Бери мене в свої блаженні сни.

Костенко Ліна

Чорна магія ночі

101

Це не чудо, це чад, мені страшно
такого кохання.

Чорна магія ночі, скажи мені голосом рік —
ця тривога, ця ніжність,
незатъмарений рай без вигнання,
заворожене щастя,— чи буває таке навік?
Що з осяянь своїх ми щодня

непомітно втрачаєм?

Як сахається розум! Втомилась душа від шулік.
Заклинаю тебе, будь навіки мені незвичайним.
Чорна магія ночі, скажи мені голосом рік.

Кривенко Марія

Місячно зранена місяцем —
боляче, страшно, гидко.
Це мені не потрібно —
світу з-за сліз не видко.
Це мені понад силу —
вибав мене, мій Боже.
А коли ні — не глипай,
не добивайся вороже.
Я спокійно припалю,
вбрана у чорну сукню.
Це мені не потрібно,
з цим рахуватись не мушу.
Я ненавижу крові —
він її стигло прагне.
Очі твої лукаві
землю мою діравлять.
Я, не прикрита місяцем,
легковажно і голо,
перебреду невиспаний
берег обличчя того,
хто мене мовчки вкутає
крилами і підніме
на височенні відстані,
понад стрімкі долини,
понад верхів'я щерблені,

Кривенко Марія

хмарами вічно вкутані,
понад рожеві пристані,
понад сталеві сутінки,
понад червоне місиво
крові в'язкої й місяця —
як мені синьо дишеться!
Як мені страшно пишеться!
Як мене вись проймає!..
Як мене тут немає...

Кривенко Марія

Здавалося, синиця вилітає
з долоні щастя,
а журавлик нудить
у небі мрії
і щоночі будить
те, що не стало
дійсністю.

І плин
кипучих днів
згортається сувоєм.
Пекуче сонце щастя
вистигає.

Земна вітчизна
мовчки відступає
у далечінь небес
німим варягом.

І знов — безсоння.

Знову ніде діти
ні надлишку себе,
ані подітись
від порожнечі,
що тобою зветься.

Кривенко Марія

105

■
І не знаю, погляду, ні слова,
і не силкуюсь. Лиш не надивлюсь
на осені обнови. Не поруш
ніякої розмови — голіруч
крокуй назустріч. Вітер знає мову,
а я її навчуся на льоту,
щоб визнати безумство власне знову.
Чого ж так осінь блідне на виду?
Капканить слово, спалює траву...
Та все ж кажу, що я тебе люблю,
мов камінець, прилиплий до долоні,
простягую назустріч гонорово.

Крук Галина

106

■
Плакала жінка на східцях до храму.
Сльози — мов вервиця.
Море подалося вслід за коханим —
вже не повернеться.
Склала долоні човником вутлим —
хвилі вгиналися.
Жінка хотіла море забути.
Не забувалося...

Крук Галина

Шансон на два куплети і програш

два куплети і програш

карусель

проминання non-stop

щокола назавше комусь зачиняються двері

з іржавим іржанням

безногі конячки пориваються в прерії —

наввипередки

два куплети і програш

ловлячи витрішки

два куплети і програш

здоганяючи зад попереду

простягни мені руку

кинь мені ласо погляду

хто ж нас зробив такими безнадійно далекими

хто ж нас задумав такими

без шансів програшними

на цій платівці заїждженій

— два куплети і програш —

де навіть любов залишає лише подряпини

Круж Галина

■
між життям і чоловіком

завше мусить упхатись якась кобіта
вимагати взаємності на щодень

і так до гробу

вигадувати, що їсти

вчити жити

і не може собі чоловік серед усього цього
гармидеру очима просто в небо піти босоніж
не озираючись на дорожковази,

пости та обмежувальні знаки

і не може чоловік без неї

народити собі сина

взяти його за руку

сказати йому: сину

між життям і чоловіком

немає ніяких недомовок

все ясно як день Божий...

та часом, сину, бувають ночі

Крук Галина

■
Цей набір смітників попід вікнами.

Задні двори.

Найдешевші кімнати,

де з вигод — лише умивальник.

Де у ліжок сумнівна близна

і куряча пам'ять

на тіла,

що нічого, крім спраги своєї, не тямлять.

Тут кохаемось довго,

мов пішки ідем догори,

до пронизливо синього неба,

в якому так рясно

хтось насіяв ворон.

На твоїм худорлявім плечі

не лишається й сліду від моого цілунку.

По чім

упізнаю тебе,

коли день доторить і погасне

це знекровлене сонце на голій готельній стіні,

на зів'ялих тілах

і на згадках про смерть так доречних?..

Хоч не хоч,

а життя в цьому місті без тебе нагадує сніг,

затяжний і летальний,

як внутрішня кровотеча.

Крук Галина

Твій будинок стойть
на осінній воді,
і ранковий прибій
твоє серце студить.
Зранку йдеш,
а вона
зостається сама,
серед цілого
білого
світу сумна,
і тоді,
аби хвилі здолати,
вона
розмальовує крила
метеликам буднів.
Ти приходиш тоді,
як, натомлена, спить.
Відчиняєш вікно —
вилітають барвисті,
і холодним дощем
з них змиває
усі кольори.
І тоді з-поміж снів
вибирає вона

Круж Галина

той, в якому

нікому

не взяти її

на долоню,

беззахисну

і безлисту.

Ти не можеш їй руку подати,

бо й сам

не справжніший за тінь,

не тривкіший за вітер.

І поймає усе знавісніла вода,

і відносить туди

її тіло тендітне,

де метеликів крила

у барвах сяйних,

де танцює вона,

неземна,

серед них,

і сміється,

як вміють лиш діти.

///

Круг Галина

Світ, який ділиш із іншими,
майже не твій.
День у день увіходить, як скринька,
і скоро вже ніде
буде внасти дощу —
на волосся її перелітне
і на сліз сухозлітки,
які вона сіє з-під вій.

Обмиваючи тіло —
на диво сумний ритуал —
помічаєш дводенну щетину
й столітню утому,
і ознаки старіння
(на жаль, незворотні) у тому,
як кладеш свої руки на перса
і пестиш у ній
давній спогад про першу,
що рветься із твого полону,
що сховала принади
за голосу зламану гілку,
що вже майже належить тобі,
але знов, як тоді,
ти не вмієш узяти її,
таку безборонну.

Круж Галина

■
Слід твоїх губ на моїм передпліччі
зникає так швидко.

Затримати прагну
нічного метелика дотику твого.
Заскакую в сни на ходу.

Панічно

боюся услід за тобою не встигнути,
доки поїзд із нами ще мчиться снами,
доки сходяться так ідеально
тіл наших впадини,

виступи,

вигини,

доки схлипи зриваєш — плоди перестиглі,
доки соком солодким стікаєм навзаєм,
доки поїзд нарешті вливається в річку,
у яку,

прокидаючись,

точно знаємо —

неможливо ступити двічі.

Кур'яма Ніна

вибирай що тобі до вподоби
не вагайся я нині щедра
зазвичай чомусь просять серце
або як мінімум руку
(або і те й те одразу)
але чим зрештою гірше все інше?
шия талія вигини вгини
міг би замовити стандартне меню
як в «Макдональдсі»
але ж ти у мене гурман

114

справді
навіщо тобі моє тіло без руху
рухи без сенсу
сенс де немає місця почуттям
навіщо почуття, якщо вони
неусвідомлені
а з іншого боку
навіщо осмислювати почуття,
якщо вони і так?...

отже
вихід один
не проси нічого

Кур'ама Ніна

допоки я тут
сплю
дихаю
серце б'ється
кров циркулює
і приносить мені мої сни
до яких приблудився ти
і забув дорогу назад

не проси нічого окремо
адже мое серце без мене
так невдало функціонує
особливо якщо ніхто не почует

зрештою
як і я без нього
не дам тобі майже нічого —
а навіщо тобі неповний комплект?..

Кур'ама Ніна

над тими незграбними слідами
що ти залишив у моєму серці
легенько пурхають янголи
промивають ранки святою водою
зшивають край
згладжують рубці
мастять цілющим трояндовим маслом
кроплять нектаром
витягають сивину з волосся
печаль з кутиків уст
свинець з погляду
готують мене до того
що ось-ось має статися

116

змія змінить шкіру
лусне зелена шкірка молодого горішка
ящірка відкине хвіст
і я відстібну тебе
як заяложений шлейф
від весільної сукні
після зйомки дешевого відеокліпу

оператори зачохлять камери
прибиральниця підмете майданчик

Кур'яна Ніна

і єдине що по всьому залишиться
це твоє незвичайно бліде
і загострене обличчя
що застигло на дверному шклі
по дорозі з майбутнього в минуле

Кученко Оксана

Зустрічати тебе
білим цвітом вінка,
Хоча ти в павутинні світів —
незворушливий.

118

Пам'ятається мить,
як тремтіла ріка,
Коли ми з неї вийшли на сущу.

I, мов ноту весни,
пригадаєш на час
Те ясне хвилювання,
що світ сотворило.

I востаннє печаль
вироста поміж нас.
Над престолами зустрічей —
зливи.

Кученко Оксана

Знайдеш мене,
закохану з зими.
Бездомне щастя
іноді — бездонне.
Повзуть сніги
по вимоклих газонах.
Тепло носи ховає в килими.

Безжурне світло ветхості
і ми,
І ми на ньому —
дvi найперші тіні.
У тріпотінні крил,
у мерехтінні
зими.

Кученко Оксана

Розчulenня душі,
мов затишок, — примарні,
Але о цій порі
можливі всі дива.
Ми втретє перейшли
з кав'яні до кав'яні,
Щоб зігрівати час,
а той усе спливав.

120

Ми втретє утекли
від суєти до Львова,
Утретє за життя
запрагнувиши тепла.
Хай це лише любов,
по-справжньому чудова,
Хай це лише осіння паркова імла...

Вона сховає все
і довго не розтане.
Триватиме для нас
заради забуття,
Хай це лише печаль,
впокорена туманом
Найвищої із веж.
Хай це лише життя...

Кученко Оксана

Спи, мій ангеле, спи —

це вже осінь холодна і рання

Підступа океанами тиші...

Це я, це вже я —

Та, що спродала Богові душу

за кварту кохання

І з'явилась на сотій сторінці

Твого життя.

Ми так довго шукали імен —

а навіщо шукали?

І навіщо імен,

коли слово важкіш облітань?..

Цей рясний листопад

вибухає останнім хоралом

В сиві трави бажань,

на холодні бруківки прощань.

/2/

Спи, мій ангеле, спи —

давнє сонце пряде колискову.

Te, котре берегло,

те, котре уже не вбереже.

Не порушене тайну

і не розворушене змову

В опівніччі кленових і скроминущих пожеж.

Кученко Оксана

Це не втеча — у сон,

буде вирок іще, буде вирій

Із дощем крижаним і солоним.

І не задарма.

Ми прокинемось потім,

коли зігріватиме крила

Нам і Божому Війську зима...

Кученко Оксана
Колискова

Лоскоче в носі —
Напевне, осінь
У місті кленів,
А не олив
Ти мене
в молоці-мороці
Купав
І, певно, що застудив.

І ця застуда
Вогнем у грудях
Пече і точить,
Мов оковита.
Поки дощі
Збирають полюддя,
Поки в калюжах
Не засклено літо.

Поки не стануть
Молочні ріки
Поки не втоне
В мороці море, —
Ти мене
Малу і велику
Колисатимеш
З гір у гори.

Кученко Оксана

Десь відкують останнє зозулі...
Десь мурашва
Розбіжиться степом...
Я іздалеку
Чутиму тепле
І найтихіше
«люлі».

Кученко Оксана

Як розірвано сіті — не плач,
а радій.

Розповито пакунки солодких надій.

Розворушене ніч, мов мурашник.

Простір міряно криком останніх птахів,
Що лишають моря перемерзлих дахів,
А тобі — перемерзле вчорашиє.

Ти сліпий, ніби сонце,
що зграй пасе.

Ти — пожежа.

125

Ти — вирок для мирних осель,
Де весілля танцюють під зиму.
Де вигадують ситу і вдячну любов.
Але ти вже і війни, і відьми пройшов,
І не встиг в листопаді загинуть.

Хоч розірвано сіті,
та звір вже не той.

У далеких дощах залишається Ной.

Серце замкнено.

Книгу закрито.

Ти бредеш між лататтям осклілих калюж
І шукаєш відбитки поранених душ
Тих, кого тобі не долюбили.

Кученко Оксана

126

Це ми були, що недоговорили
Простих речей, довірливо простих.
Заплакав дощ, а потім, як затих,
Лиш мокрого плюща дрижали жили.

Неначе дві розлучені ріки,
Неначе дві закохані могили,
Усе життя — на відстані руки,
Яка збирає мертві пелюстки
Гарячих слів, тепер закам'янілих.

Леса Українка

Хотіла б я тебе, мов плющ, обняти,
Так міцно, щільно, і закрити од світа,
Я не боюсь тобі життя одняти,
Ти будеш мов руїна, листом вкрита, —

Плющ їй дає життя, він обіймає,
Боронить від негоди стіну голу,
Але й руїна стало так тримає
Товарища, аби не впав додолу.

127

Ім добре так удвох, — як нам з тобою, —
А прийде час розсипатись руїні, —
Нехай вона плюща сховає під собою.
Навіщо здався плющ у самотині?

Хіба на те, аби валятись долі
Пораненим, пошарпаним, без сили
Чи з розпачу повитись на тополі
І статися для неї гірш могили?

Леся Українка

128

■
Все, все покинуть, до тебе полинуть,
Мій ти єдиний, мій зламаний квіте!
Все, все покинуть, з тобою загинуть,
То було б щастя, мій згублений світє!
Стать над тобою і кликнуть до бою
Злуу мару, що тебе забирає,
Взять тебе в бою чи вмерти з тобою,
З нами хай щастя і горе вмирає.

Леса Українка

■

Твої листи завжди пахнуть зов'ялими трояндами, ти, мій бідний, зів'ялий квіт! Легкі, тонкі пахощі, мов спогад про якусь любу, минулу мрію. І ніщо так не вражає тіпер моє серце, як сї пахощі, тонко, легко, але невідмінно, невідборононно нагадують вони мені про те, що моє серце віщує і чому я вірити не хочу, не можу. Мій друже, любий мій друже, створений для мене, як можна, щоб я жила сама, тепер, коли я знаю інше життя? О, я знала ще інше життя, повне якогось різкого, пройнятого жалем і тугою щастя, що палило мене, і мучило, і заставляло заламувати руки і битись, битись об землю, в дикому бажанні згинути, зникнути з сього світу, де щастя і горе так божевільно сплелись... А потім і щастя, і горе обірвались так раптом, як дитяче ридання, і я побачила тебе. Я бачила тебе і раніше, але не так прозоро, а тепер я пішла до тебе всею душою, як сплакана дитина іде в обійми того, хто її жалує. Се нічого, що ти не обіймав мене ніколи, се нічого, що між нами не було і спогаду про поцілунки, о, я піду до тебе з найщільніших обіймів, від найсолодших поцілунків! Тільки з тобою я не сама, тільки з тобою я не на чужині. Тільки ти вмієш

Леса Українка

рятувати мене від самої себе. Все, що мене томить, все, що мене мучить, я знаю, ти здіймеш своєю тонкою тремтячою рукою, — вона тремтить, як струна, — все, що тъмарить мені душу, ти проженеш променем твоїх блискучих очей, — ох, у тривких до життя людей таких очей не буває! Се очі з іншої країни...

Мій друже, мій друже, нашо твої листи так пахнуть, як зів'ялі троянди?

Мій друже, мій друже, чому ж я не можу, коли так, облити рук твоїх, рук твоїх, що, мов струни, тремтять, своїми гарячими слізьми?

Мій друже, мій друже, невже я одинока згину? О візьми мене з собою, і нехай над нами в'януть білі троянди!

Візьми мене з собою.

Ти, може, маєш яку іншу мрію, де мене немає? О дорогий мій! Я створю тобі світ, новий світ нової мрії. Я ж для тебе почала нову мрію життя, я для тебе вмерла і воскресла. Візьми мене з собою. Я так боюся жити! Ціною нових молодоців і то я не хочу життя. Візьми, візьми мене з собою, ми підемо тихо посеред цілого лісу мрій і згубимось обое помалу вдалині. А на тім місці, де ми були в житті, нехай троянди в'януть, в'януть і пахнуть, як твої любі листи, мій друже...

Леса Українка

Крізь темряву у простір я простягаю руки
до тебе: візьми, візьми мене з собою, се буде
мій рятунок. О, рятуй мене, любий!

І нехай в'януть білі й рожеві, червоні й bla-
китні троянди.

Лівицька - Холодна Наталія

132

■
Небо знов молоде й блакитне,
Лютий спить непробудним сном,
А весна усміхнулась квітнем,
Яснооким малим пустуном.

Я тобі принесла фіялки,
А як місяць над містом став,
Ти мене цілавав так палко
У розквітлі мої уста.

Лівичка — Холодна Намала

133

Чорний колір — колір зради,
а червоний — то любов,
очі в мене два свічада
і палка татарська кров.
О тікай, стрункий юначе,
стережись моїх очей:
подивлюсь — припадком наче —
і не спатимеш ночей.
Поцілую — і до скону
будеш прагнути уст моїх,
і затройть кров червону,
кров юначу п'яний гріх.

Лівичка - Холодна Натанія

134

■

Мені очей звести несила,
А на руках твої уста.
Ось пристрасть розкриває крила,
Натхненна, гарна і проста.
І день ясний, що пахне медом,
І неба синь, і сонця сміх
Нам будуть радісним наметом,
Блакитним палацом утіх,
Хай буде так, щоб ця хвилина
Була, як сяйво перемог.
Бо ніжність наша є єдина,
А поза нею тільки Бог.

Майданська Софія

Колись було весело нам,
і спinyaли ми вітер попутний,
і мене ти підсаджував легко,
і я червоніла,
затуляючи сміхом коліна.

Колись було тепло мені
у твоєму шаленому серці,
і спокійно я там засинала
під могутні удари хвиль.

Ми вічно голодні були,
як відлучені рано телята,
і невміло шукав ти мене,
і невміло устами торкав,
як сочисту незнану траву.

Нашого щастя
ми жар молодий розгрібали,
і в руках не могли його втримати,
і гарячим обпікали уста.

Ти вдихав мене разом із днем,
разом з димом нічної квітки,
разом з криком досвітніх півнів.

Ти вдихав мене глибоко,
як життя, що минає.

Майданська Софія

Пісня

Ти збудував цей дім
край білої дороги,
він з каменю життя,
він з дерева тривоги.

Як жінку ти завів
мене в свою оселю,
і на твердій землі
послала я постелю.

І на твердій землі
я породила сина,
була його рука
ще, як зоря, невинна.

А кучері його —
мов шелевіння м'яти,
про те, чого бажав,
іще не вмів сказати.

Про те, що так в мені
буяло і боліло,
ще не дізналося
його маленьке тіло.

Майданська Софія

Пісня

137

У місті, де ми не зустрілись, я знову
блукаю з тобою, і нашу розмову
корабликом діти пускають на воду,
вона запливає, відчувши свободу,
у погляд відкритий твоого океану,
де, може, і досі шукаєш кохану,
де, може, мене пам'ятаєш і досі...
Заплутався вечір тоді у волоссі,
а ти розплітав мої коси невміло,
і мріяла я, щоб вони посивіли
на грудях твоїх, як сивіє світання,
як гасне на небі зірниця остання.

Майданська Софія

138

■
Я вдягнена у подих перехожих,
У незнайомі погляди і рухи,
Що розвиваються на раннім вітрі
І за плечима полотном лопочуть.

Це мій буденний одяг, я вже звикла
До сонячної латочки на лікті,
До гомінкої, збляклової спідниці,
В якій біжу мала і непомітна.

І лиш тоді, коли я засинаю,
Немов безлюдна, втомлена дорога,
Як той кісник, загублений дівчатком,
Ти напівсонну тихо роздягаєш
Мене з тривог і клопотів щоденних
І світло болю за собою гасиш.

Майданська Софія

Не одвертай від мене
своїх чистих озер,
я в них не купалася
і білля не прала,
тільки раз
напоїла
дике, вороне кохання,
та й помчала,
ой, та полетіла
одна
степами.

139

Не одвертай від мене
свого життя.
Я в ньому одна,
як доля,
за тобою в'юся,
побиваюся
кучерявою м'ятою,
матір'ю,
Марією.

Мельник Ліга

дощ приходить як перший
несміливий коханець
приклада свого пальця
до скалічених вуст
він сьогодні минеться
а завтра розтане
він п'янкий наче шампань
і отруйний мов дуст

буде музика
сіра

буде тиша
сталева
стане чути як квіти
ростуть у вазоні
буде свити надміру
і я королева
мій кирпатий анфас
у підробній короні

каліфат на годину
неминучий мов нежить
заборонена казка
невмитої шибки

Мельник Ліга

у свяtkовім оркестрі
комусь ще належить
віртуозна *cadenca*^{*}
останньої скрипки

непрості ці забави
для скептичних панянок
де їх суть інтелекти
де їх гордий спротив
...він сьогодні минеться
а завтра розтане
дощ приходить як пошество
дощ приходить як ти

---

* Віртуозне завершення (з італ., муз. термін).

Осідко Ганна

Пізня осінь прогіркла —
остання за день цигарка,
Гострий запах зіпрілого листя і твого тіла,
Домерзають, неначе Васильки,
збоченці в парках,
Ті, хто мали летіти, — ще в жовтні усі відлетіли.

142

ЖЕКи спалюють листя, а цигелі псів — на мило,
Час мине — і кремують мене, наче Рим Нерона,
Заповім тобі тіло, що невміло тебе любило —
Того разу в пуделку. Як добриво для вазона.

Завтра впадуть

сніги, літаки, курси гривні, планка,
Мої діти народяться, вмруті і підуть до школи.
Звично двері відчинить зима, як стара коханка,
Як остання любов,
що не скінчиться вже ніколи.

Осадко Ганна

Бо сказано було — це осінь.

Це час долюбити,

Дожити, дожати це жито —

і скласти в снопах.

А я доганяю тебе, наче бабине літо,

На гострих, як постріл,

високих, як сміх, каблуках.

Попасти у пастки —

а потім у пастках пропасти

Уніз головою —

зимою — зі мною —

кортить?

З гріхом за душою,

із клеєм на склесних ластах —

Господнім баластом —

за подих до щастя —

за мить.

Замерзнем в заметах,

обнявши не серце,

а тіло,

Судомно вчепившись коріннями ніг за поріг...

Душа павутинкою літа

у Лету летіла...

Метелику білий, склади свої крила —

це сніг...

Осадко Ганна

144

■
Я хочу в Місто, де живуть дощі —
Протяжно-сірі, наче сни хасида,
Щоб ми — за руки — мокрі, як хлющі —
У цьому Львові, як у Атлантиді,
Згубились між водою і камінням...
І наша хата поросла б корінням —
Як лабіrint — ні вийти, ні зайти...
Довічна осінь і пречистий ти.

Стигмати тріщин встеляться по стелі,
І ми, обвившись тілом, як плющем,
Від ніжності помремо у постелі
У тій майстерні, що живе дощем
І тліє листям, як прадавня мова...
Твоя любов — шовковиця шовкова:
Тавро тих губ довіку не відтерти —
Чорніших і від кави, і від смерти.

Паламарчук Галина

145

Твоє вікно, наче листочок
вузький, багряний,
тріпоче на гілці
разом з темним будинком.

Паламарчук Галина

146

Ще один вечір з твоїми м'якими очима
засвічує зорі шалені і золоті.
У моєму житті був тільки один мужчина,
Незалежно від того, хто був у моєму житті.

Паламарчук Галина

Печальний дощ... Вже скільки їх було —
Вже скільки їх, печальних, перестало.
Іду, розмита і крихка, як скло,
Туди, де не спиняється вистава.

Вже інші в наші ролі ужились.
Вони такі... У них, напевне, вийде.
Герой там зголоднілий, наче рись,
І героїня там несамовита.

Та й їх розводить дощ в сліпі кутки.
Заплакані шибки, порожні зали.
І жаль мені, що ми усе-таки
Одне одному правди не сказали.

Хоч як подумати — що мені до вас?
Давно списалося і з воза впало.
...Печальний дощ скінчивсь поривавсь, —
Однак все йшов, йшов павзами, охляло.

Панамарук Галина

Я знов прийду і світлий погляд,
Немов знічев'я підведу:
Ти пам'ятаєш, серед поля —
Там вітер пестив лободу?
Ти не забув, як цілувались
Лошата ніжні і смішні.
А ми стояли, дивувались,
Сидів метелик на мені.
Ти пам'ятаєш, як ласково
Трава схиллялась до струмка?
Зозуля горло полоскала
Водою з сонного ставка.
Спліталися із сонцем тіні
В затерплих зарослях ожин,
А юна стежка аж тремтіла:
«Чого ж ви йдете, як чужі?»

Пасінник Наталія

Портрети

Ці портрети, які так нещадно нагадують нас,
Ці холодні обійми, ці спроби крізь тіні образ
Зупинити годинник, якщо не зупиниться час,
І сховати долоні в твоєму густому волоссі.
Поцілунки крихкі — ми не станемо ближчі, ніж є,
Божевілля утоми, що цівкою муки снує
По завмерлих обличчях, де схоже на маску твоє,
Обережно вростає в товсту інкрустовану раму.
Я кохаю тебе, я втрачаю усе, окрім слів,
Непромовлених нами, чи сказаних тільки напів,
Саме зараз, коли ти належиш комусь, хто зумів
Зупинити годинник,
уникнувши довгих пояснень.

останнього літа проявлені знімки — крізь сон
виводиш рукою знайомі ще риси обличчя
прощального танцю

чи кроків прощальних півтон
чи голос яким не заплачеш і вже не покличеш
тонкі твої пальці нечутно торкнутися чола
а потім із нього мов сніг струсять розpac і втому
о дівчинко дивна невже ти забути могла
старий фотознімок де ти не належиш нікому?
це літо останнє лиш обриси срібних видінь
ще довго світитимуть мляво стікаючи долі

Пасігник Наталя

крихка танцівниця чи схожа на неї півтінь
гарячим піском засипатиме тугу поволі

ці слова мов пісок тільки голос здається гірким
тільки тіні зникають лишаючи обриси темні
все що зіграно нами на цій недовершенні сцені
вже сьогодні збліє мов попіл мов попіл чи дим
щє відкритий партер

ще між кріслами світло ламке
обережно стікає ховаючи посмішку кожну
я не зможу піти і торкнутися також не зможу
я люблю тебе хлопчику хто би повірив в таке?
хто зіграв би у друге цю майже невидиму роль
до кінця не збагнувши нічого

крім розпачу втрати
ці слова мов пісок —

не дозволь мені їх промовляти
ні про себе ні вголос

принаймні тепер не дозволь

Навіть ти не належиш мені,

навіть ти не належиш —

Два листи серед осені, наче гіркі два ковтки
Уchorашньої втоми,

що світить крізь сон, обережно

Відступивши від тіні, немов від чужої руки.

Пасічник Наталія

Не змінилися тільки обличчя забутого знімки,
Тільки протяг в кімнаті

з ключем у замку або без,
Божевілля сторінка й самотності інша сторінка,
Де між довгих пояснень
знаходиш свій відчай і сенс.

Нам не вистачить слів,
аби все це змовчати навзаєм
І удруге зіграти зневажену іншими гру...
Ти мені не належиш, та що сьогодні втрачаю,
Крім натуги гортати цю осінь, мов книжку стару?

сніг на пальцях твоїх

наче спогад солодкий і давній
перетлілих обіймів видіння зникає мов дим
о скажи мені зараз ці світлі слова про кохання
що надсадно зринають

з листів і пожовкливих світлин
ці порожні слова у кімнаті де плачеш так рідко
де вертання чуже застигає в останнім рядку
о скажи мені їх хай натягнута відчаю нитка
у повільнено вріжеться в ніч мов у шию тонку
я захочу згадати усе я захочу забути
ці слова про кохання на вікнах зникаючий сніг
що з терпким молоком додаєш собі наче отруту
о скажи мені зараз скажи мені зараз хоч їх

Пасігник Наталя

Piano

Я кохаю тебе — тиждень, місяць чи рік...
Все, що втрачене нами і все, що забуте повік,
відійде, не торкнувшись ні наших гарячих повік,
ні старого каміння на березі або на площі.
Все, що втрачене нами — пісок у глибинах ріки,
повертання її за невидимим знаком руки,
коли навіть слова, ще подібні на дотик м'який,
вже не мають ні значень, ні сили усе зупинити.
Я кохаю тебе, я не зможу відчути кінця.
Все, що втрачене нами — лише обриси рук і лиця
постарілих коханців, їх майже затерплі серця...
...Але як зупинити ріку, у яку не ступити?

152

Сьогодні, чи завтра — ти знову пойдеш додому,
порожні зізнання, світлини в альбомі старому,
де наші обличчя невміло маскують утому
від сірих конвертів і довгих уявних розмов.
Цілунки натужні — півприсмак гіркової туги
за власним безумством, яке не прожити у друге,
а навіть тоді, коли той, кого кликала другом,
захоче лишитись на день або, може, на два.
І все, що я маю, і все, що ми втратимо потім —
дvi жовті троянди і втомлений західний потяг,
де кожен завжди залишає щось краще на потім,
струсивши з плеча тінь обіймів і висхлі слова.

Листя

153

Листя, що падає й тулиться тихо до рук,
Довгі обійми, які відтепер не забути...
Все, що я маю — цей вкритий каштанами брук
Нашої пам'яті, нашої муки й спокути.
Хто буде поряд, хто кине — не знаю сама.
Зітер слабкою рукою торкає волосся
І пише на камені наші крихкі імена,
Наші останні слова, нерозгадані досі.
Як я люблю тебе, як я чекатиму стріч,
Світла ламкого, що змучено губитися в кроні,
Марно шукаючи відбитки рідних облич
З листі, яке опадає мені на долоні.

Пасінник Наталія

154

Обійми мене, дівчинко, хай я забуду про втому,
Начаровану книгами й розпачу
згустком солоним,
Хай на мить стихне музика,
зіграна кимось з відомих
І не буде нічого, крім світла твоєї руки.
Ця миттєвість, якою я житиму довго опісля,
загортаючи сутінки нетлями спогадів прісних,
Залишаючи тіні на дзеркалі або на кріслі,
Не віщує ні спокою, ні повертання ріки.
Ти відчуєш це, дівчинко, крила зірвуться угору,
Обірвавши всі жилки, неначе останню опору.
На брунатному серці дві смужки —
жалю і покори,
Тільки що я зумію, коли поміж нами віки?

Пасічник Наталія

через місяць четвертого грудня а може ніколи
місце зустрічі час обиратимеш сам чи сама
ресторан із оркестром

де грають натужно й поволі
я чекаю на тебе ти знов не приходиш зима

це мелодія вічності перші акорди Шопена
голоси із середини: змовкни забудь зупинись!
мій коханий кохана —

хто знає тепер достеменно
хто кому не належав й кому хто належав колись

трудень січень — за місяць ти матимеш
все що можливо
все що тільки лишилося після істерик і втрат
це початок любові що зрештою вже неважливо
я вдивляюсь у дзеркало й бачу порожній квадрат

Пасігник Наталя

■
вже ніхто не промовить
найменшого слова ніхто
не натисне на гальма
щоб рантом спинити авто
і лишитися з тим хто належав тобі або хто
буде довго чекати втрачаючи пам'ять а далі

ця ін'єкція болю зубами розірваний м'яз
у гарому повітрі лишила загублених фраз
про все що колись стосувалося нас і не нас
а тепер розсипається наче пісок чи коралі

ти поїдеш на захід щоб знову забути все:
незасмаглу долоню і клаптик прозорих небес
де між попелу видно одну із уявних адрес
не давай її більше ні кому Наталю

Пасігник Наталя

■
це єдине чого я хотіла — говорить вона
незнайомцям і тим хто лишається на ніч чи на
кілька днів за умови погоди й карафки вина
на підлозі у спальні де хтось називав її мила

залишай залишай вогких пальців солоні сліди
теплий смак піднебіння

157

бурувату прозорість води
що поволі змиває адреси й уявні листи
тих кого вона знала і тих кого досі любила

близькість що не єднає

розтерта між пальців трава
ці невидимі постаті кожна з яких оживає
лиш торкнися промов

лиш ці майже зникомі слова

це єдине чого я хотіла

Пасічник Наташа

158

ніхто не згадає орнамент твоєї долоні
твій запах і голос яким промовляв і слова
хиткі наче стебла неначе каміння солоні
та це неважливо і я розумію сама
що теж забиваю ознаки цієї любові
і обриси рук і самотність дерев і дзвінки
що мати тебе в цьому місті порожньому львові
це наче одній перейти на той берег ріки
і плакати плакати втративши все або більше
вдихнувши неначе отруту розгублене «ні»
бо бути самою для мене тепер не найгірше
найгірше — не чути відлуння на тій стороні

Пасігник Наталя

в затхлому номері з вікнами на божевільню
з хлопчиком схожим

на теплий кленовий листок
пальці якими ще пестиш

та вже обриваси цю лінію
він як ніхто розуміє це він як ніхто

нижче і нижче вздовж контуру
вибляклих стегон
теплого дихання шалу округлих колін
все розпочалось за данте

чи краще за лопе де вега
все закінчиться приблизно як пише расін

гиші прозора завіса терпке прокидання
що нам лишилось крім знаків на теплій корі?
він зрозуміє це до чи ймовірніше після кохання
в затхлому номері з вікнами на цвінтарі

Пахльовська Оксана

■
Я люблю твої кроки
у темних садах
де троянди густі
мов туман біля вікон
молодесенький місяць
і срібний наш дах
і неторканий смуток
родинних реліквій
Може все це приснилось
комусь і колись
цих садів нереальних
причаєний подих
ти забутий навіки
ти рідний до сліз
я люблю твої кроки
у тиші по сходах
Ці троянди чекають
давно не тебе
хто там знає що їм
може й сто навіть років
Я люблю твої кроки
ніколи
ніде
я люблю твої кроки
люблю твої кроки

Пахльовська Оксана

Я люблю твої кроки
нізвідки
вночі
в тім саду де немає
ні саду ні дому
але є ще ті сходи
і є ті ключі
лиш дверей не відчинить
ніхто і нікому

Пахлювська Оксана

162

■
Нема ні стін, ні вікон, ані свіч,
лише холодні клавіші і руки.
Ти граєш і не музику, а ніч,
обвітрену століттями розлуки.

Я ненадовго, але ти не вір.
Я вже навіки, запитай у долі.
Вітри гортають спалений клавір.
Ні стін, ні вікон у твоєму домі.

А тільки ніч, і музика, і ми —
як срібні крила голубої птиці —
у космосі, де сплять іще громи
і обрій світу креслять блискавиці.

Пахльовська Оксана

Далекий обрій. Вохра. Бірюза.
Розбилось небо золотим розрядом.
В тобі любов ходила, як гроза
над молодим і обімлілим садом.

То говорила голосом води,
то обривалась в темряві струною, —
він був, той сад, ще зовсім молодий.
Гроза його минула стороною.

Він пам'ятає тінь її крила —
гроза ніде з дороги не звернула,
а лиш за плечі мовчки обняла
і тільки в очі тихо зазирнула.

Бо їй було багато тисяч літ.
А в нього ледве прокидалось листя.
Напівживий, він їй дивився вслід.
І розцвітав. І плакав. І молився.

Пахльовська Оксана

Це інша музика звучить.
Глуха гроза на клавіші камінні.
Як ти зумів
мене так приурочити?
Дерева сплять і площі безгомінні.
Ти близько так,
що вже тебе нема.
Пірнають зорі в темряву глибоку.
Це все ще літо?
Осінь? Чи зима?
Який на світі день
якого року?
Віки світань.
Безмежжя горизонтів.
Прадавній смисл
усіх людських наріч.
І за одним плечем у тебе — сонце.
За другим — ніч.

Пахльовська Оксана

Що є іще, крім ніжності? Гаї,
овіяні ласкавими вітрами.
Палають квіти. Всі вони — мої.
Вночі нам світить айстра кольорами.

165

А взагалі — де айстра, де зоря?
Твої слова — як вранішня молитва.
Співає гай. Не видно вівтаря
за золотим іконостасом літа.

Струмують ночі руслами світань.
І хилять квіти заспані голівки.
Що є іще, крім ніжності? Спитай
у тої айстри або в тої зірки.

Пахльовська Оксана

Я усміхнусь тобі крізь слези: єдь!
Бо профіль вітру вранішнього строгий.
Твій корабель у гавані стойть,
готовий до дороги.

А берег знов пустельний і нічий.
А чорна буря розправляє крила.
Але я сонцевишила вночі
на цих вітрилах.

166

Ти, може, не повернешся назад.
Далекий голос так співає тужно!
Твоя любов — як дзвін старих балад —
гірка і відчайдушна.

З твоїх стихій немає вороття.
Моря шумлять, і холодно на світі.
Таких, як ти, чекають все життя
заради миті.

Весняний вітер зустрічай і втеч!
Покинеш дім. Любитеш чужинку.
Ти з тих, котрі цінують спершу меч,
а потім — жінку.

Пахльовська Оксана

Це вечір був. І вулиця вже темна.
Старий ліхтар. І вітер. І озон.
Збирався дощ. Ти грав мені Шопена.
Лілові очі мружив горизонт.

І срібний клен під вікнами хитався.
Світився дощ крізь сутінки завіс.
Скляний собор із музики і сліз
прозорим дзвоном в тиші осипався.

Хтось запалив високі канделябри.
Крізь темні хмари музику почув.
А вітер кидав у вікно троянди,
вологі від весняного дощу.

На карті смутку контури стиралися.
Пробило північ з вежі дзигаря.
Над кожною свічею загоралась
злотиста й тиха в сутінках зоря.

А хтось над нами плакав і моливсь.
І в ніч пішов. А голос той зостався.
Прозорим дзвоном в тиші осипався
скляний собор із музики і сліз.

Пахльовська Оксана

168

■
Я в домі твоєму — як птиця в грозу —
душа нерозп'ята і світ без розбою.
І небо над нами, і зорі внизу, —
о, мить, о, хвилину побути з тобою!

Цей світ збожеволів, цей світ на краю, —
ти чуєш ревіння дев'ятого валу?
За брамою пекла, в якому раю
в слізах я під ранок тебе цілувала?

Хай світяться в тиші спілучі слова,
і морок ніколи вже їх не поглинє.
Допоки ти поруч — я буду жива.
Допоки ти любиш — цей світ не загине.

Пахльовська Оксана

Запам'ятай мене такою —
красивою, веселою, тонкою.

Бо все густіше тіней на Землі,
а я крізь них уже не бачу, де ти.
Проміння сонця на холоднім склі —
оце ї усі у пам'яті портрети.

Штрихом злотистим писані давно,
гарячим пензлем променів вечірніх.
... Та як не є, а завтра все одно
торкнеться світло вікон споночілих!

169

І гляне ранок крізь похмуре тло.
І збудеться усе, що не збулося.
Ламає сонце промені об скло,
куйовдить вітер золоте волосся.

Щасливою, красивою, легкою —
запам'ятай мене такою!

Пахлювська Оксана

170

■
Пізнє літо, святкуй беззаконня!
Хай усохлі гаї шелестять —
з голубого твого підвіконня
срібні птиці до мене летять.

Дні минають — і лік їм загубиш.
бо зробилися ночі малі.
Це від того, що ти мене любиш,
стільки сонця тепер на землі.

Срібне птаство твоє догорас.
Все життя мене будеш любить.
Он одненька одбилась од зграї
і не знає, що далі робить.

Пахльовська Оксана

І день мине, і два, і вік —
чий сон я розбудила?

— Хто був той дивний чоловік,
якого ти любила?

А голос осені ламкий!
Атиша світанкова!

— Він просто був один такий,
не схожий ні на кого.

О, дивний погляд — наче дим!
Чия душа озвалась?

— Він просто був такий один,
кому я здивувалась.

— Ти теж була йому одна
у щасті і в стражданні?

— Була любов така чудна,
як міфи стародавні.

— Так хто ж він був — поет, чаклун,
що вам таке зробилось?

— Його ім'я на сотні лун
у просторі розбилось.

Пахльовська Оксана

— А на якому віражі
зустрілись дві дороги?

— Це біла магія душі,
Тайнопис Бога.

Пахльовська Оксана

■
Розчиниш крижане вікно весни.
Нехай нам сумно, але це минеться.
Ти першим квітам колір поясни,
бо їм цвісти вже скоро заманеться.

173

Знов пада сніг і знову розтає.
І світ навколо і мудрий, і безумний.
Нехай нам трудно,
і нехай нам сумно, —
є ця весна. І ми на світі є.

Хай наша юність плаче горілиць.
Нехай її досвід буде оборонцем.
А ми з тобою — тільки двоє птиць,
котрі летять між мороком і сонцем.

Поклад Наполеона

174

■

Так, любов дорога, та свобода — дорожча...
Це сказав мені берег червневого дня,
коли я тебе брала у долю й господу,
відпустивши свого вогняного коня.
Всепроникна любов, і цілюща, і вічна, —
я пізнала її благодать неземну, —
та свобода, свобода — страшна і магічна,
обірвала у серці струну не одну.
Я шпурляла себе в її пута шовкові,
я шукала закони в її теремах, —
і збагнула, що мертвa вона без любові,
та й любов нежива, як свободи нема.
О, цей вибір тяжкий...

але що вибирати?

і чому вибирати, коли суть у тім,
щоб узяти тебе в свою душу і хату...
а тоді — утекти на коні вогнянім!

Поклад Наталия

Перебудеш без мене — цю весну, це літо...
Мов аркани, слова просвистять.
Серце — камінь і вміє уже не боліти.
А за це, мій коханий, не мстяТЬ.

175

Ти перейдеш дорогу — до нашої зірки,
скаже зірка, що далі і з ким.
Серце — камінь, йому, мій коханий, не гірко.
Гірко бути своєю з чужим.

Перебудеш без мене. Там тінь незнайома.
Мій коханий, кого вона жде?
Серце — камінь, нема йому прихистку-дому
ніде.

Поклад Наталия

176

По спіралі, по спіралі —
віку чорна креш.
Додаєш мені печалі,
жалю додаєш.

Не скажу: любов умерла;
не скажу: зима, —
але ті, найглибші перли
я зберу сама.

І запам'ятаю: сонце,
ніжна хвиля рук...
Ти стоятимеш, як сонях,
на межі розлук.

Савка Мар'яна

177

■
Чи знаєш, чого в мене коси на чорно, на чорно?
Парують фіали, змійно звиваються вина.
То кров закипає у жилах, то чорна ожина
Вчинила нам згубу,
зчорнила нам губи потворно.

Чи знаєш, чого в мене очі на срібно, на срібно?
То кригу баскими копитами збито на скалки.
Регочеться місяць. Зубами видзвонює дрібно.
І світиться тіло замерзлої в ночі русалки.

Савка Мар'ана

Балада про лови

(із чотирьох сонетів)

1.

Ми бавимося в лови. Ніч і біг.
Стрибає серце, втоплене в горлянці.
Я лань. Я тихо падаю на сніг.
Тепер кружляй понаді мною в танці.

Я підставляю груди під ножа —
Блакитна жилка дрібно затремтіла.
Ти тільки не кажи, що я чужа
Твоєму духу і твоєму тілу.

178

Я вибираю лови. Хруст підкови.
Мовчання. Ніч. Спинився дикий біг.
І ти вже мій, без руху і без мови,

Без погляду. Кричать спросоння сови,
І ти до мене падаєш у сніг.
Чи не на те я вибираю лови?

2.

Ти вибрав мене. Я змагалась. Я дряпала спину
І руки твої невмолимі. Ти вибрав мене.

Савка Мар'яна

Ти люто мене поборов. І пішов. І покинув.
І зорі втішали — минеться, усе промине.

Та ні, не минулося. Ти знов повернувся і стріли
Приніс на плечі. Я вечерю зварила тобі.
Я стала тобі тятивою. І випнулося тіло
Заламаним луком. Ми знову зійшлися в боротьбі.

Втікали дерева. Волало розгойдане небо.
Із вуст наших тъмяних зривалися крики птахів.
І очі мої все вдивлялись благанно у тебе.

Ти вибрав мене? О, які твої стріли терпкі.
Не треба ламати свій лук. Я благаю, не треба.
Гак солодко ранить. А зорі над нами які...

3.

Нас вони не знайдуть.

Я підкину у вогнище хмизу.
Лиже полум'я наші знеможені зніженні сни.
Поміж чорних дерев дим

клубочиться мляво і сизо.

Ти всміхнувся вві сни.

Нас тепер не піймають вони.

Я не лань, я не птах.

Савка Мар'ана

Ти не вовк, не хижак — ми, як діти.
Пригортаемось тісно і тихнemo в мареві мрій.
Я вогонь стережу,
щоб він міг нас до ранку зігріти.
Спи, мій князю ясний, спи,
знеможений обранцю мій.

Завтра, може, на нас ще жахніші готуються лови.
Та дарма. Я тебе проведу
попри пастки й сильця.
Поки сурми різкі не розітнуть
це світло ранкове,

180

Поки серце твоє не зірветься на поклик гінця.
Я тобі цілуватиму очі й розкрилені брови.
Я зцілюю повільний світанок із твого лиця.

4.

Збиралися тихо і швидко. Вже ранок. Ти знав —
Це день наш останній.

Ми міцно побралися за руки
І рушили в прірву туману. За нами лунав
Розбурханий гавкіт. І пострілів здавлені звуки.

Ми вибрали лови. А, може, то нас прирекли
На втечу всередині пастки? То нащо ж тікати?

Савка Мар'ана

На наших обличчях духмяні краплини смоли,
І ти починаєш з обіймів моїх вислизати.

Куди ти? Вже ранок. Я знаю, ми вийдемо, ми
Ще матимем сина. О звідки тягар цей у тілі?
Ти важко мене до землі приминаєш грудьми.

Я хочу тебе обійняти — а руки безсилі.
І нас обіймає туман обважнілий крильми.
Втікають дерева, такі нерозтрачено-білі.

Савка Мар'ана

Чоловіки та жінки

1. (першопричина)

муж на імення перше
ходить нагий і сильний
ноги у землю вперши
голову в небо синє
що він там не добачив
небо до нуду чисте
гладить сонце ледаче
тіло його плечисте
коле як дрібка в оці
його неясна потреба
і затерпає в боці
і підтискає ребра
а він ще ні сном ні духом
пасе у раю маржинку
а гаддє сичить над вухом
а може ти хочеш жінку?

2. Лицарська поезія (подражаніє Жадану)

з присвятою М.К.

жінка правду сказати — німфа хмарка ефірна
рада себе віддати наче ягня офірне

Савка Мар'яна

справжньому чоловіку муріві кам'яному
щоб служити довіку тільки йому одному

і віднаходить жінка зброю доброго гарту
бо кам'яному муру дуже потрібна варта
раптом якісь монголи раптом якісь чекісти
раптом заскочить голод а вже нема що їсти

і тому вона спершу смажить йому котлети
потім готує верші стріли і арбалети
і вибігає вранці з наміром не забути
перевірити шанці і захисні редути

з нею стаються часто дивні такі трафунки
сили нема завчасу скинути обладунки
так вона й засинає з піднятым заборолом
і уві сні питає чи усіх поборола

3.

як дитина тендітна ламка
очі тонуть у хмарах волого
прохолодна прозора рука
і волосся зачесане строго
я б ніколи такої не зміг
обірвати на слові і потім
як її відірвати від книг
як її відшукати у плоті

Савка Мар'ана

і навіщо мені це дитя
це ж не жінка і ще не реальна
та прискорене серцебиття
повідомило звістку печальну
ти змінився ти здався ти влип
в гороскопах спіткнулися зорі
 кожен подих її — наче схлип
 кожен порух її — наче поріз

перебення без поводиря
я блукав запорошеним містом
ліхтарі сліпувато горять
на рекламах сумнівного змісту
може все перевести на сміх
я боюсь її сміху тваринно
кожна жінка у джинсах вузьких
обгікала мене як жарина

а в моєму кварталі пітьма
цілий світ в двогодинній відключці
і блукає народ «без керма»
і не спиться сусідовій сучці

.....
тільки постать чи марево чи
світла тінь дуже схожа на Неї
зимні пальці до рук беручи
я не можу отямитись де я

Савка Мар'яна

пригорнула торкнулась чола
не питай бо надтріснуть дзеркала
я навпомацки довго ішла
я насліпо тебе відшукала

4.

дихає осінь димом і грипом
джазовим хрипом ефірів ранкових
ловиш на хвилі звивну як рибу
жінку із голосом чорних шовковиць

хто вона звідки хто той єдиний
в світі розгублених і випадкових
хто надихав ці чотири хвилини
жінку із голосом чорних шовковиць

просить прощення котить округле
соло як вигірклу ягоду чорну
каже як важко покинути друга
може від того в світі мінорно

ранок просіює світло крізь сито
кава з вершками підсмажені грінки
щось починає в тобі голосити
голосом чорним голосом жінки

Савка Мар'яна

6.

Стелила постіль сіру, наче день,
розписаний у розклад погодинно.
І раптом двері обізвались «день!»

— Це я.

— Тихіше, не буди дитину.

Замкнула двері. Повернула ключ.
А він припав плечима до одвірка
і пригорнув до себе обіруч,
і цілував знетямлено і гірко.

А потім знову клацнуло в замку,
так біля серця клацнуло неначе.

І шепотіла тепло у щоку:

— Гляди, щоб хто з сусідів не побачив.

186

8. Жінка пише про старість

окуляри дістати з м'якого футляра
призбирати думок неслухняну отару
і чому ця печаль бурштинова смола
павутинка тоненька торкнулась чола
жінка пише про старість

жінка пише стискаючи пальцями скроні
на столі хазяйнують предмети сторонні
порцеляновий песик незграбно застиг

Савка Мар'ана

і скидають пелюстя на жовті листи
дві троянди багряно-червоні

часом жінка виймає забутих роками
перламутрових нетлей із закутків рами
затискає олівчик у пальці старі
і віконця викреслює в календарі
ціле лихо із календарями

час відмірює крохи... в кімнаті задуха
час іде... відпрацьовані вічністю рухи
ціле лихо бо вищиті хрестиком дні
зависають надовго на сірій стіні
щоб раптово злетіти як мухи

187

призбирати б і їх але як але де там
жінка в тиші плете павутиння сюжету
та вривається нитка — чи в грудях пече
чи година на краплі до хворих очей
розмиваються контури і силуети

вечоріє і холодом тягне у шпарку
порцеляновий песик тримає цигарку
жінка пише і пише... навіщо? чому?
а вона промовчить зафіранить пітьму
і позначить останню ремарку

Савка Мар'ана

188

нетривка як сон станційна тиша
голубий пейзаж із голубами
жінка білу булочку покрише
буфери побуцають лобами
попливе перончик наче острів
ми пообіймаємось очима
цей гудок упевнений як постріл
цей вагон відходить безпричинно
голубий пейзаж із голубами
запливє у пам'яті загати
буцаються буфери лобами
...а тепер забутися — і спати...

Савка Мар'яна

Наче знаки на чорній корі,
проступає в нічному покрові
цього тіла доладний закрій,
цей фермент божевілля у крові.

Безнастанно гойдають пітьму
передпліччя, зап'ястя, повіки.
Ти сьогодні належиш йому —
незнайомому ще чоловіку.

Ця задушлива ніч, як смола,
заповзає у вікна відкриті.
Прогинаються ваші тіла,
підкорившись єдиному ритму.

І нічого немає, oprіч
ненадійного сховку кімнати,
у якому розкохана ніч
научас так легко вмирати.

І розвидніє. Дніна нова
ропочнеться із ранку легкого.
Ти відчуєш, що все ще жива,
але поруч — нікого.

Сенячкович Оксана

Друже мій, долею даний мені,
така вже нам служба — дружити.
Останній день літа.

Над Бугом місток
і шнурок журавлинний —
це все, що нас в'яже з літом.

Така вже нам служба —
ні пут, ні ярма,
ні шлеї золотої
одної на двох.

А те, що нам служить,
а те, що між нами,
тримається на
волоску павутинки
роками.

Скирда Людмила

Мужчина,
Очі якого глибокі,
Як два зелених озера,
А уста мудрі,
Як молитва бабусі моєї,
А руки дужі,
Як цілюща злива весняна,
А волосся чорне,
Як земля,
Мужчина,
Подібний до крислатого д

Як оборона,
Єдиний притулок мій...

191

Скирда Людмила

192

■
Як ясно та зоря горіла
І гроно соком наливалось!
Нам дозволялось мати крила,
Нам все на світі дозволялось.

І ніч над нами нахилялась
І цілуvala у чоло,
І все пливло, все оберталось —
І повторитись не могло.

Вже ранок надимав вітрила.
О, скільки змін у світі сталося!
Але ніщо не повторилось —
Лиші кінчалось й починалось.

Скирда Людмила

■
У шім провулку, золотім
Від ліхтарів і від фіранок,
Я знала кожен сад, і ганок,
І кожен кущ, і кожен дім.

Минуло стільки літ, а втім,
Мені насниться часом ранок,
Вікно, що ледь торкнув серпанок,
І мальви під вікном твоїм.

193

Любові пам'ять незагненна!
Переболіло, вмерло, темно,
Німа душа, сліpe вікно.

Та тільки ніде спогад діти:
Вікно і мальви, сад і літо,
Вікно і мальви... Все одно.

Скирда Людмила

У сутінках знайомий силует
В кінці алеї... Воскрешаю словом
Далекий вечір, очі, руки, брови
І вірші, бо мене чекав поет.

194

О магія зими! Який секрет
Приховано у дійстві снігопаду.
Чому мені до божевілля радо
Вдивлятися в цей дар, цей шал, цей лет.

І я сказала: «Любий, відпусти
Мене за білим чаклуном брести
І згаснуть в світі тихо, мов свіча.

Але тобі світитиме повік
Над нашим містом вічно юний сніг,
Що доторкнеться до твого плеча».

Скирда Людмила

Після дощу ми грілись при вогні,
І очі, що не знали заборони,
Терпляче, наче неводом безсонним,
Мене ловили очі ті ясні.

Я входила, як входить у ріку
Безумець, що в житті шукає згуби,
В твоє мовчання, в твої очі, любий,
В твою печаль, як марево, легку.

195

Вогонь співав і пахло чебрецем.
Що значила ця мить у цьому світі?
Що наші душі тайною сповиті
Й освячені вогнем а чи дощем.

Ти поряд був, і скрізь, і довкруги.
Мене гойдали таємничі води.
О, як їм праглась вітру і свободи,
Закутим у мовчання береги!

Слонівська Ольга

■

Володій моїм небом,
королівством сумної печалі,
Як дитина, потішся,
зламай дивну забавку й кинь.
Ми лишаємося ті ж,
але так, як колись прозвучали,
Не звучатимуть дощ, ані вітер,
ні з дерева тінь.
Ми лишаємося ті ж.
Ну, повір в цю наївну утішку!
(Вже й молекули, мабуть,
тодішньої в тілі нема).
Нас ще з'єднує пам'ять,
терпка, як зелені горішки,
І липка, наче мед,
і гіркава постійно на смак.
Нас ще з'єднують спогади,
ледь обгорілі з напруги,
І якесь просвітлення,
якийсь неземний талісман.
Володій моїм небом.
Я тебе ще сприймаю за друга.
Ти мене за кохану. І віrim обое в обман.

Слоньовська Ольга

■

Коханого хіба лишилось видумати:
Самотністю, як вітром, потягло, —
Вкусившись за губу, болюче виламати
Для цього власне стомлене крило.
Ниціє світ, як сніг перед відлигою,
За масками ховає тлінь личин.
Хоча записуй у Червону книгу
Тих справді справжніх рідкісних мужчин.
А туга то відплине, то накочується,
Крізь серце терпко сочиться, втає.
А світ все більше й більше ожіночується,
А значить, слабшим кожен рік стає.

Слонівська Ольга

Бузина

А ще любові не було, а ще
Я бігала босоніж під дощем,
І гравася з хлопчиськами в війну,
І з квітів ще любила бузину.
Вона цвіла. Весь яр від неї цвів.
Мене на розстріл однокласник вів.
Серйозним, впертим був малий солдат
І, що впіймав мене, був дуже рад.
Над головою бузина цвіла,
Бо й проти неї я була мала.
А він стріляв, розстрілював мене.
У грі як в грі, та ще мале — дурне.
Та ще тих куль було, було, було:
Стріляв — а я жила йому на зло.
Не падала за правилами гри.
Жорстокості багато в дітвори.
А в хлопчаків буває через край.
Кричав:
— Пади! —

А я йому:

— Стріляй! —

Борці варило рятівне село.
Він цілився, він мітив у чоло.
Він знов: найвразливіша голова.
А я була жива, жива, жива!

Слонімська Ольга

І він тоді підбіг і так штовхнув,
Що я упала в білу бузину,
В пахучу цвіту-листя круговерть.
Якщо упала — то напевна смерть.
Літа летіли. Квітла бузина.
Чи в тім, що квітла, є якась вина?
Та хлопець наче раптом одурів:
Ловив мене на вулиці, в дворі,
Щоб вислухала тільки, умовляв,
Але ж мене давно він розстріляв!
Але ж убив в дитячій давній грі
У бузині розквітлій на горі.

Слоньовська Ольга

А я жила: своя — й чужа.
Була веселою й сумною.
Кого цікавила душа
За кіс важкою пеленою?
Кого пекли мої сліди
Непідпокутною виною?
Сльоза із твердістю слюди
За кіс важкою пеленою?
А ти прийшов, як пізній грім,
Накликаний, на лихо, мною.
Сахайся гри, не дайся грі
За кіс важкою пеленою.
Бо серпень літо загреbe,
І осінь блисне сивиною,
Неначе й не було тебе
За кіс важкою пеленою.
Все пелена та пелена!
Обріжу коси! Що зі мною?
Невтримана, нестримана
За сліз... важкою пеленою!

Слонівська Ольга

201

Прикриваю рукою метелика фатуму,
Чорні крила печуть мене чорним вогнем.
Я боюся за тебе. Неждано-негадано
Появився цей страх і уже не міне.
Леза долі відточені. Гільйотини підтягнуті.
Ренесанс далеченько. Середні віки.
Я покусую пальці, щоб не зойкнути-ахнути.
Після кроків твоїх — в темних водах зірки.
У болоті ями, у торосах проталини,
Над проваллями оповзні підло повзуть.
Та й за мною самою, такі ж неприкаяні,
Золоті лише верби ростуть.

Слоньовська Ольга

202

Любов залишиться оселею
Великих мрій, великих тайн.
Запам'ятай мене веселою,
Розумною запам'ятай.
Зоря світилася? Світилася.
Світ був подібний на манеж.
Те, що в житті мені судилося,
Ти потім боляче збагнеш
І в основному, і у дечому.
В громах останньої грози
Віджуришся по-чоловічому
Без жодної в очах сліз.

Слюсак Лариса

Чого блукаєш в моїх снах,
Ніким не прошений?
Там всі стежки твоїм ім'ям
Вже запорошені,
Там хтось від тебе утіка,
Не хоче стрінути,
А ти все бродиш по шляхах,
Давно покинутих,
Давно забутих, як весна
У сивім мороці.
Питунчик зоряний без дна
Піснями сповниться,
І ти заблудиш у піснях,
Мене шукаючи.
Ніч приведе тобі коня:
Збирайся, парубче.
Поскачеш ты, дівочі сни,
Мов сніг, минаючи.
А я услід тобі: — Верни...
Шепну, зітхаючи,
Бо в'януть всі мої стежки,
Квітки заплакані.
Без тебе й зорі не такі —
Тремтять налякано.

Слюсак Лариса

І то не я благаю, ні, —
Пісні розлучені.
По мандрах ти до них верни,
Наклич їм суджених.

Стах Вікторія

■
Я так вчасно з дому вийшла.
Вже повідчувівали вишні...
В нас вертеп з тобою вийшов
нікудишній, нікудишній.
Нам ще дещо залишилось,
бо ще вишні не дотягли.

У цім вертепі, у вертепі цім,
в дощах, в помиях, у вогні, у смозі,
пустити душу до святих отців,
мандрівникам у торбу на дорозі,
пустельникам, самітникам у склеп,
смітникарям в брудний смердючий кузов,
а, може, друзям? Але звідки їм
узятися в цім ефемернім крузі?
В круїзах всі, у мандріках, у бо-
жевільнях зригують трактати.
Лишезі добре: має він Лі Бо,
щоб Проскурню на човнику катати.
Й мені незле. Міняю імена,
мов колір тіней на своїх повіках,
немов купюри грубі на копійки,
й мені незле, їй-бо, кажу, незле.
Кажу, любов, їй-бо, моя любов,
любов, кажу, то восьме диво світу.

Стих Вікторія

Так дивно світить, о, так дивно світить
мені у ліве око ця любов
у цім вертепі, у вертепі цім.
На цій землі, землі обітованій
з клозету братъ коштовні камінці,
«зіграти в ящик» у святковій залі,
зануритись в окріп, як у горох,
гріхом омолодитися чи ґрогом...
Ми так надовго тут, ми так надовго.

*Я так вчасно з дому вийшла.
Вже повідувітали вишні...
В нас Вертель з тобою вийшов
нікудиній, нікудиній.
Нам ще децо залишилось,
бо ще вишні не достигли.*

Стих Вікторія

Підігріте червоне вино мало присмак помади,
і гаряче повітря в твоє увірвалось вікно.
З того боку планети зірки — світляків міriadи,
десь між них загуляла твоя нетямуща любов.
По-дурному цвірінькало птаство

в самотній Великдень,
пахло часом індійським у найманім твоїм гнізді.
Ти любила ці гнізда, засмикані наймані гнізда,
як любила це місто — залишений
номер брудний,

затхлий номер готельний, де кожен господар —
на трошки:
на добу, на три дні, поки є ще ця дивна любов,
що збере копійки

і в своїх черевиках поношених
погребе на кавусю в відомий усім гастроном.

Погребе на кавусю,
найліпшу в цім найманім місті.
Там набрід екзотичний і черга найдовша, а ще
там любов твоя вже залишала кохане плече
і полегшено йшла мандрувати
з цим містом нарізно.

Стих Вікторія

Ти боялась її і водночас плекала, мов плід,
за таку хворобливу і сталу самій собі вірність,
за такі безнадійно-веселі вертання
на кола свої.

Степаненко Олена

Реанімаційне. Серпень

Майже осінь любові. Тепло і сухо. Сутінь.

209

Жорсткі волохаті майорці

мов тільця у цуценят.

Вчитуюся спиною в його сторожку присутність:

знову війна? — і знову я не вернусь назад. —

Чого тобі треба?

— Миру, — тихо пливе над травою.

Мовчки торкає місця, де лівому бути ребру:

— Тільки тому що ти

зажди будеш зі мною,

тільки тому — і я

ніколи вже не помру.

Степаненко Олена

Реанімаційне. Жовтень

...насінина кульбаби

для пальця тягар заважкий
та не здійметься пучка

в іконному благословінні
в цім нема більше сенсу —

останній забрали вовки
на калиновий міст і вписали у книгу каміння

...витікає у вирій димами кульбабковий рай
я ловлю парашут для якого занадто легенька
і хіба з головою обвалиться з пліч ця гора
пресвятої бездомності осінь в намоклих легенях

...ми напевно вовки —

хто ж іще забреде на цей міст
чи скоріше вже листя —

бо нас вічно зносить докупи
я читаю тебе як строкато розписаний лист
щоб зігріть пересохлі і трохи потріскані губи.

Стефурек Неліна

■

Покличуть іменем твоїм —
і хлопчик втиснеться у натовп,
і швидкотривалості хвилин
уже не зможе подолати.
А я назустріч підведусь,
та поки він до мене йтиме,
троянду сонця золоту
уже вплітатиму в сивини.
Уже вдивлятимусь в туман,
де межі обрію розмиті.
Уже я знатиму — обман
його ім'я у цьому світі.
Уже я знатиму — в житті,
у цій шаленій круговорти,
не розминаються лиш ті,
чиї чуття сильніші смерті.

Стефурек Неліна

2/2

■

Діти божі — земні поетки,
світлячки в оболонках ветхих,
яснозорі, сумні сивіли...
Без любові вам світ немилій.
Без любові мовчать пророцтва,
а любов та — як губка з оцтом,
що розп'ятій душі для тями
між безумствами й каяттями.
А любов та — мов крик совиний,
наче постріл глухий у спину,
незбагненна і неприйнятна,
всепрощаюча і всеядна,
всепроникна і всеочисна...
Сублімована до вітчизни.

Стефурек Неніча

2/3

■ Їсти сніг, запивати слізою
між реліктами палеозою,
поміж кринів і пострілів в спину
присягатися духом єдиним,
присягатися шляхом, простертим
між зеленим барвінком і терном,
між кістками в румовищах склепів
і мигтінням сузір'їв далеких.
Поєднавши тіла мармуріві,
закусивши вудила до крові,
яблукатих пускаючи риссю,
присягатися у безкористі,
у безумстві нестримного лету,
у любові, що канула в Лету.

Стефурек Неліна

Примкнути повіки, важкі від безсоння і втоми.
Забути про погляд, що душу тобі обпікає.
Нікому не скажитись. В цілому світі — нікому.
Хоч дім твій порожній і ноша твоя нелегка.
Ніхто не розділить з тобою ні волі, ні віри.
Лиш хліб твій поділять

і кинуть зацькованим псам.

І будуть писатись тобі неприкаяні вірші —
потрібні хіба що метеликам і небесам.
Сніги забілють і знову ударять морози,
і знову до ранку під стукіт вагонних коліс
ми будем прощатись, насилу тамуючи слези,
уже посивілі від тих затамованих сліз.
Наструняться нерви і знову сплетуться у вузол,
просмоляться болем... Хіба розрубати мечем?
Сніги забілють. Простеляться білим обруском.
І чорною кров'ю дорога по них потече.

Стефуряк Несонія

■

Я знаю — це безвихідь. Це сніги
лягають поцілунками на душу.
Тих кілька крихт солодких, тих окрушин
від сонця всеочисної жаги
уже немає, вже гряде пітьма
і суста, якій не буде спину,
і, в непокорі випроставши спину,
я знаю, що лишаюся сама.

Я знаю: серед натовпу месій
ти вперто простиш до світла...
Ця незбагненна пристрасть і молитва
у поєднанні наших голосів!
Оце йорданське тайнство зими,
пекельні кола і ворота райські...
Іди, Орфею. Лиш не озирайся.
Мене твій голос виведе з пітьми.

Стефурек Некіла

Що ж, напевне, можна жити,
ну, звичайно, можна жити,
як погасне в серці літа
цвіту лампа золота,
коли ми чужими станем,
і зламає крила танець,
і живі слова зів'януть
в перепалених устах.

Що ж, тобі байдужість личить,
кам'яна байдужість личить,
упаду сумним обличчям
в білі дзвони рукавів,
і згорить слюза солона,
непомітно й безоборонно,
там, де чорним і червоним
на сорочці хрестик цвів.

Що ж, усе на світі просто,
ну, звичайно, дуже просто,
і чиєсь зради постріл,
і відлуння каяття...
Так безшумно і безкарно,
тільки пустка і лікарня,
і нудота кулуарна
за кулісами життя.

Стефурак Некіна

■
Ворожиш на каві...

А що наворожиш на крові,
коли від покори і втоми
вона — дистиллят!

Коли незворушною тінню
підводиться совість
і шлях заступає

туди, де могили,— назад.
Туди, де кістки безіменні
і землі нічийні,

туди, де на обрії
кришиться вічна межа...

Ворожиш на каві
і пестиш сумними очима
голівку дитини,
котра тобі ще не чужа.

Стефурак Неніна

Вже тільки снишся... Згадую ім'я —
відлується холодом світання.
Ліхтарні біля скверика стоять
зіщулені, як знаки запитання.
Щеня стрибає. Заспаний двірник
змітає з площі листя безпритульне.
І я молюся тихо: «Озирнись!» —
ховаючись за квітами настурцій.
Коли усе це, пам'яте, було?
і чи було? А чи наснилось тільки?
Від подиху туманилося скло.
Просвічувалось поглядом, тремтіло.
Здавалося — не витримає світ,
на скалочки потрощиться від болю!..
Настурція осипалася. Цвіт
скороминущий, як і ми з тобою.
Скороминущий, доле... До вікна
тулюся паленючим обличчям.
Твоє ім'я далеке, як луна:
вже навіть не пригадується — сниться.

Стефурек Неніла

Горнятко пахло лісом. Ми пили
джерельну воду біля водоспаду.
Безсонна ніч зосталася позаду,
і майже діловий, холодний лист,
і спогад, де з високого вікна,
над розпащілим літнім тротуаром,
дивилась жінка, тиха і сумна,
ще молода, смілива ще і гарна.
Яке тоді їй личило ім'я?

Яким вогнем душа палахкотіла?
Лиш двійко крил прозорих замість тіла
і сяйва золотого течія...

Запам'ятати б в профіль та анфас —
настануть дні, як мідяки затерти,
помре кохання, непідвладне смерті,
вже й не збагнеш — трагедія, чи фарс,
чи фарисейство... Клопоти, плітки —
задуха резервованих провінцій...

Чи хоч тепер подивимось у вічі
самотнім душам нашим крізь віки?

Чи хоч тепер згадаємо при цій
скороминущій піні водоспаду,
що півжиття у нас лише позаду,
а вже горня порожнє у руці.

Стефурек Неліна

Я себе обманюю, заспокоюю,
я кажу собі: це вже зайве.
На прощання змахну рукою
на пероні вокзальнім.

Я живу собі потихесеньку,
помалесеньку — як умію.
Перечитую вірші Лесині
і між стресами кам'янію.

Так що, бачиш,— немає виходу.
Так що, бачиш,— жодного шансу.
Я кажу тобі: «Треба їхати»
замість тихого: «Залишайся...»

Я кажу тобі: «Не судилося,
хоч відкрилося сокровенне...»
А планета? Вона крутилася
і без тебе, й без мене.

А Вітчизна? Вона оплакала
не такі ще серця гарячі...
Між ударами побалакаєм,
заганяючи у лузу м'ячик.

Стефурек Неліна

Гра коротка. Шляхів багато.
Є куди поїздам летіти.
А кохання? Воно як свято.
Не заступить собою світу.

Стефурак Неніла

На будинки, трамваї, мости, ліхтарі,
на зіщулени постаті й сутінки ранні
падає сніг.

Перескреслює дівчинку в шубці рудій,
що в дрібний куличок затискає образу
і смокче бурульку, гірку і солону від сліз.

Перекреслює ліс,
де сміються птахи, і дерева, і хмари,
де тонесенька шкірочка криги

хрумтить на губах

і, цілунком пробуджена, тане.

Перекреслює танець,
де солодко, легко і затишно нашим рукам.

222

Перекреслює ночі чекань —
безконечні, безсонні, нудні,
де мороз на вікні залишає весільні троянди,
де сукня весільна — як стужею зібганий цвіт.

Перекреслює світ,
що позначений сумнівом раннім,
що приречений на старцованиня і біг...

Цей трасуючий сніг,
наче шріт в зарубцьованій рані...

Цей трасуючий сніг.

Стефурак Неліна

Сотворена з ребра твого, Адаме —
найперший, найдостойніший з мужів,
на цій землі, у тиші первозданній,
я думаю про те, що ми чужі.

О, я не сплю — я ватерку пантрую,
пильную, щоб не плакало дитя,
шкарпеточку стареньку зацерую,
послухаю твоє серцебиття.

223

Ти міцно спиш. Ти насолоду звідав.
Ти зрозумів, що все на світі — гра.
О, я не Єва, я — Каріатида,
невідомана Атлантова сестра.

А ти, мені рокований на мужа,
найперший, найдостойніший — та все ж
за крилами ясними не затужищ,
а отже, і небес не підіпреш.

Теліза Олена

224

Сьогодні кожний крок хотів би бути вальсом.
Не студить вітер уст — зігрівся коло них.
І радісно моїм тонким, рухливим пальцям
Торкатись інших рук і квітів весняних,

Любов — лише тобі. А це її уламки,
Це через край вино! В повітря квіт дерев!
Це щастя, що росте в тісних обіймах рамки
Закритої душі і рамку цю дере!

Щоб зайвину свою розсипати перлисто:
Комусь там дотик рук, комусь гарячий сміх.
Ось так приходить мент, коли тяжке намисто
Перлинами летить до випадкових ніг.

Теліга Олена

Літо

Топчуть ноги радісно і струнко
Сонні трави на вузькій межі.
В день такий віддатись поцілункам!
В день такий цілим натхненням жити!

Г'яним сонцем тіло налилося,
Тане й гнеться в ньому, мов свіча, —
І тримтить схвильоване колосся,
Прихилившись до моого плеча.

В сотах мозку золотом прозорим
Мед думок розтоплених лежить.
А душа вклоняється просторам
І землі за світлу радість — жити!

І за те, що стільки уст палило
І тягло мене вогнем спокус,
І за те, що замінить не сила —
Ні на що — твоїх єдиних уст!

Теліга Олена

Махнуть рукою! Розіллять вино!
Хай крикне хтось — хай буде завірюха, —
Ах, як я хочу віднайти вікно
У сірім мурі одностайніх рухів!

226

А в тім вікні нехай замерехтить
Чиєсь обличчя — вперте і сміливе,
Щоб знов життя — надовго чи на мить —
Розколихалось хвилею припливу.

Щоб погляд чийсь, мов трунок дорогий,
Переплеснувся найсвітлішим плином,
Де очі інших, очі ворогів
Не домішали яду чи полину.

І в душній залі буде знов рости
Така дитинна й божевільна мрія:
Що задля мене хтось зуміє йти
Крізь всі зневаги — так, як я умію!

Чубац Ганна

В твоїх обіймах

227

В маленькім човнику
Долоні золотої
Я почалася,
Мов легенда Трої.
Я піднялася
Піною із моря.
Я посміхнулась
Радістю до горя
І попливла
Між хмарами рікою
У човнику долоні золотої...

Чубаг Ганна

Так рано прокидаються вокзали,
і всі дороги кличуть кожну мить.
Колись мені досвідчені казали,
що за далеким серце не болить.
Той чоловік, якого я не знала,
той чоловік, якого не любила,
минув усі дороги і вокзали,
втопив у морі весла і вітрила,
та, щоб мені жилося неспокійно,
приніс в дарунок лебедині крила.
А сам пішов тернистими стежками
шукати для мене перстень золотий.
Усі красуні марили віками
таким дарунком, лицарем таким.

228

Листопад листям, а життя роками —
Обсиплеється, розвіється навічно.
Прийшов коханий з ніжними руками,
Та де ти ходиш, добрий чоловіче?

Так рано прокидаються вокзали,
І всі дороги кличуть кожну мить.
Колись мені досвідчені казали,
Що за далеким серце не болить.
Той чоловік, якого я не знала,

Чубаг Ганна

Той чоловік, якого не любила,
Зробив багато, а хотів так мало —
Щоб я була під зорями щаслива.
Та я до зір ніколи не літала,
Хоч і любила піднебесну даль.
Ті білі крила ворону віддала,
Щоб він не каркав на мою печаль.
І він не кряче, тільки роки лічить
Та б'є надію білим крильми.
А за тобою, добрий чоловіче,
Неспокій мій — гарячими слізами.

Любов — як смерть
Ми і в розлуці нерозлучні
Думками, спокоєм і снами.
Якщо зірветься камінь з кручі,
То він — покотиться за нами.
Якщо впаде на землю небо,
Дорога в прірву западеться,
Я і тоді прийду до тебе
І стану тugoю на серці.
Кажу: «Прости!»
За що — не знаю.
У цім незатишному світі
Любов, як смерть, нас обирає.
І ми за себе не в одвіті.

Чубак Ганна

Вона згорить, як в небі зірка.
Вона, як осінь, проминеться.
Чому ж прощаємся навіки?
І нащо вірністю клянемся?

Шалак Оксана

231

■
Ти грієш дерева в веснянім саду,
Димами укутуєш білий цвіт.
Я з нашого саду ніяк не піду.
І саду, й мені — по тисячі літ.

Ми в цьому саду перебудем слова
Ітишу, гіркішу від сліз і від слів.
Це ти мене в квітці останній сховав
Тоді, коли сад на морози зацвів.

ЗМІСТ

Білоцерківець Наталка

Троянда	3
«Забуваються лінії запахи барви...»	4
Hotel Central	6
Люди пристрасті	8
«Жодне кохання не щастя...»	10
«Кохання в Києві...»	11
Вужі	13

Галета Олена

«Ти не мій, ти не мій, ти не мій...»	15
На відстані	16
«Таких листів не пишуть на Різдво...»	17

Голота Любов

«Мое дитя, нас вигнали з тобою...»	18
Сентиментальна балада	19
«Ніч вдарить у бубон...»	21

Жиленко Ірина

Самотність	22
На мотив Тувіма	24

Жолоб Світлана

«Душа пила з гіркого джерела...»	26
«Із серця вирвеш, проклянеш...»	27
«Білим деревом стану...»	28

Забужко Оксана

Любов	29
«Квітневий Хрещатик...»	30
«...А все-таки я Вас любила...»	32
Попелюшка	33

У вагоні метро	36
Автопортрет без ревнощів	38
«Я згоряю від ніжності...»	40
«Не чекала...»	41
«...І солод слів...»	42
«Коханий!» — я пишу це слово...»	43
«Давайте писати про світ без любові...»	44

Йовенко Світлана

«На тлі дерев, строкатих юрб, вітрин...»	46
«Вирвуся з круговерті...»	47
«Тебе любити — душу загублю...»	48
«Дві жінки, дві слізинки, дві змії...»	49
«Цілунок жоден серця не дістав...»	50
Поки ти любиш	51
Етюди для чоловічого та жіночого голосу ...	52
«Вам — у задумі стривоженій...»	54
Гординя	55
«Закоханих очей засліпленість...»	56
Річка берегу каже	57
Стократ зваблива	58
Скляна елегія	59

233

Калитко Катерина

«Розбігаються кола по білій воді...»	60
На румовищі	62
«Я боялася так, що твій голос...»	63
«Що трапилось любий? Любий...»	64
«Приходиш у музику тихо...»	66
Зала для чоловіків	67
Вранішня молитва	68
«Я гортаю ці дні. Я вичитую з них тебе...»	69

Кир'ян Надія	
«Отак, мов здавна повелося...»	71
«Я вже не доберу, де ти, а де не ти...»	72
Кіяновська Маріанна	
«Вокзал, вокзал... Гудки, гудки...»	73
«Важке провалля імені обох...»	74
«Немає кінця облітенню...»	75
«Смерть прийшла — її розвиднілося...»	76
«Він умирав її. А я тебе чекаю...»	77
«Милосердя, якого багато...»	78
«Вогонь чорніє. Хочеться вмирати...»	79
«Стежка світла сходжена птахами...»	80
«...В нас насправді нічого нема...»	81
«Любити тебе — неначе іти по цвяхах...»	82
«Днесъ зникоме сумління...»	83
«Ти ворог мій, вірніший від коня...»	84
«У світі моєму лиш ти не належиш мені...»	85
«Я злукавлю з тобою...»	86
Копак Оксана	
Молитва кохання	87
Короненко Світлана	
«Соняшниці й соняхи кохалися...»	88
«У некоханих, як в святих...»	90
«Жінок печальних, жінок вінчальних...»	92
Нічний політ	93
Костенко Ліна	
«В дні, прожиті печально і просто...»	94
«Очима ти сказав мені: люблю...»	95
Пелюстки старовинного романсу	96
«Хай буде легко. Дотиком пера...»	98

«Я дуже тяжко Вами відболіла...»	99
«Моя любове! Я перед тобою...»	100
Чорна магія ночі	101
Кривенко Марія	
«Місячно зранена місяцем...»	102
«Здавалося, синиця вилітає...»	104
«І не знаходжу погляду, ні слова...»	105
Крук Галина	
«Плакала жінка...»	106
Шансон на два куплети і програш	107
«між життям і чоловіком...»	108
«Цей набір смітників попід вікнами...»	109
«Твій будинок стоїть на осінній воді...»	110
«Світ, який ділиш із іншими...»	112
«Слід твоїх губ на моїм передпліччі...»	113
Кур'ята Ніна	
«вибирай що тобі до вподоби...»	114
«над тими незграбними слідами...»	116
Куценко Оксана	
«Зустрічати тебе білим цвітом...»	118
«Знайдеш мене, закохану з зими...»	119
«Розчулення душі, мов затишок...»	120
«Спи, мій ангеле, спи...»	121
Колискова	123
«Як розірвано сіті — не плач...»	125
«Це ми були, що недоговорили...»	126
Леся Українка	
«Хотіла б я тебе, мов плющ, обняти...»	127
«Все, все покинуть, до тебе полинуть...»	128
«Твої листи...»	129

235

Лівицька-Холодна Наталя	
«Небо знов молоде й блакитне...»	132
«Чорний колір — колір зради...»	133
«Мені очей звести несила...»	134
Майданська Софія	
«Колись було весело нам...»	135
Пісня («Ти збудував цей дім...»)	136
Пісня («У місті, де не зустрілись...»)	137
«Я вдягнена у подих перехожих...»	138
«Не одвертай від мене...»	139
Мельник Ліда	
«дощ приходить як перший...»	140
Осадко Ганна	
«Пізня осінь прогіркла...»	142
«Бо сказано було — це осінь...»	143
«Я хочу в Місто, де живуть дощі...»	144
Паламарчук Галина	
«Твоє вікно, наче листочок...»	145
«Ще один вечір...»	146
«Печальний дощ...»	147
«Я знов прийду і світлий погляд...»	148
Пасічник Наталя	
Портрети	149
Piano	152
Листя	153
«Обійми мене, дівчинко...»	154
«через місяць четвертого грудня...»	155
«вже ніхто не промовить...»	156
«це єдине чого я хотіла...»	157

«ніхто не згадає орнамент...»	158
«в затхлому номері...»	159

Пахльовська Оксана

«Я люблю твої кроки у темних садах...»	160
«Нема ні стін, ні вікон, ані свіч...»	162
«Далекий обрій. Вохра. Бірюза...»	163
«Це інша музика звучить...»	164
«Що є іще, крім ніжності?...»	165
«Я усміхнусь тобі крізь сліози: йди!...»	166
«Це вечір був. І вулиця вже темна...»	167
«Я в домі твоєму — як птиця в грозу...»	168
«Запам'ятай мене такою...»	169
«Пізнє літо, святкуй беззаконня!..»	170
«І день мине, і два, і вік...»	171
«Розчиниш крижане вікно весни...»	173

Поклад Наталка

«Так, любов дорога...»	174
«Перебудеш без мене...»	175
«По спіралі, по спіралі...»	176

237

Савка Мар'яна

«Чи знаєш, чого в мене коси...»	177
Балада про лови	178
Чоловіки та жінки	182
«нетривка як сон станційна тиша...»	188
«Наче знаки на чорній корі...»	189

Сенатович Оксана

«Друже мій, долею даний мені...»	190

Скирда Людмила

«Мужчина...»	191

«Як ясно та зоря горіла...»	192
«У цім провулку, золотім...»	193
«У сутінках знайомий силует...»	194
«Після дощу ми грілись при вогні...»	195

Слоньовська Ольга

«Володій моїм небом...»	196
«Коханого хіба лишилось видуматъ...»	197
Бузина	198
«А я жила: своя — й чужа...»	200
«Прикриваю рукою метелика фатуму...»	201
«Любов залишиться оселею...»	202

Слюсак Лариса

«Чого блукаєш в моїх снах...»	203

Стах Вікторія

«Я так вчасно з дому вийшла...»	205
«Підігріте червоне вино...»	207

238

Степаненко Олена

Реанімаційне. Серпень	209
Реанімаційне. Жовтень	210

Стефурак Неоніла

«Покличутъ іменем твоїм...»	211
«Діти божі — земні поетки...»	212
«Істи сніг, запивати слізовою...»	213
«Примкнути повіки...»	214
«Я знаю — це безвихід. Це сніги...»	215
«Що ж, напевне, можна жити...»	216
«Ворожиш на каві...»	217
«Вже тільки снішся... Згадую ім'я...»	218
«Горнятко пахло лісом. Ми пили...»	219
«Я себе обманюю, заспокоюю...»	220

«На будинки, трамваї, мости...» 222
«Створена з ребра твого, Адаме...» 223

Теліга Олена

«Сьогодні кожний крок...» 224
Літо 225
«Махнуть рукою! Розіллять вино!..» 226

Чубач Ганна

В твоїх обіймах 227
«Так рано прокидаються вокзали...» 228

Шалак Оксана

«Ти грієш дерева в веснянім саду...» 231

**УЛЮБЛЕНІ ВІРШІ
ПРО КОХАННЯ
ЧОЛОВІЧИЙ ПРИМІРНИК**

Упорядник *Б. Щавурський*

**Головний редактор *Б. Будний*
Редактори *Г. Осадко, Т. Риженко*
Художник *P. Крамар*
Верстка *I. Демків***

Підписано до друку 10.11.2006. Формат 60×84/32.

**Папір офсетний. Гарнітура Book Antiqua.
Умовн. друк. арк. 6,97. Умовн. фарбо-відб. 6,97.
Обл.-вид. арк. 2,98.**

**Видавництво «Навчальна книга – Богдан»
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців
ДК №370 від 21.03.2001 р.**

**Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м.Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-19-66; 52-06-07; 52-05-48
publishing@budny.te.ua
www.bohdan-books.com**

**Видавничо-виробниче підприємство “Місіонер”
80300, м. Жовква Львівської обл
вул. Василіянська, 8
Зам. № 613**

ТРИЛЯ ГРЫШКОМ АСТРОН ОЧНОГО ТЕАТРА 74 89

